कांहींपाहावेंसंचित ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसेवा ॥ मौन्यतेसी
करूंदेवा ॥ ४ ॥ ॥ २९२ ॥
वाचेचीयाआळाकवळिलेंब्रह्म ॥ चुकविलाश्रमपृथ
कतो ॥ १ ॥ सुलभतेंझालेंसुलभतेंझालें ॥ जवळीतेंआ
लेंपंढरिये ॥ २ ॥ नामरूपाचेबांधलेमोटळे ॥ येकयेका
वेळेसारियेले ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवाटेचुकलीवसती ॥ उ
द्धारतोहातींआणियेला ॥ ४ ॥ ॥ २९३ ॥
सवंगझालेसवंगझाले ॥ घराआलेवंद्रीचे ॥ १ ॥ आतां
हेवाकरासोस ॥ भक्तिरसबहुगोड ॥ २ ॥ पाउलवेंचे
चिंतानाहीं ॥ आडकांहींमगनये ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसंचि
ताचे ॥ नेणेकाचेराहोहे ॥ ४ ॥ ॥ २९४ ॥
तुह्मीसंतमायबापकृपावंत ॥ कायमीपतितकीर्त्तीव
र्णूं ॥ १ ॥ अवतारतुह्माधरायाकारण ॥ उद्धारायाजन
महादोषी ॥ २ ॥ वाढविलेंसुखभक्तिभावधर्म ॥ कुळा
चारनामविठोबाचें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेगुणचंदनाचेअं
गीं ॥ तैसेतुह्मीजगींसंतजन ॥ ४ ॥ ॥ २९५ ॥
पिटीतयादवडीदुरी ॥ घालीवाहेरीसंसारा ॥ १ ॥ येउ
निदडेतुमच्यापायीं ॥ धांवेंतेंइच्छोमना ॥ २ ॥ पारखि
याचावासपडे ॥ खडबडेउठीतें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेलावि
लाधाक ॥ नेदिताकखाऊंकोण्हा ॥ ४ ॥ ॥ २९६ ॥
सांखळिलोंप्रीतीगळां ॥ भुंकेवेळाजाणोनि ॥ १ ॥ तु
मचेमीकेशीराजा ॥ सुणेंयाकाजापाळीजे ॥ २ ॥

आलेगेलेकळेवाटा ॥ कोणिनिष्ठावांकडिया ॥ ३ ॥ तु
काह्मणे आलेवारि ॥ दुरितेंदूरीनातळतां ॥ ४ ॥ २९७ ॥
सुणियाचाहाचीभाव ॥ त्यासिबोलेवोळखि ॥ १ ॥ ज
वळोनिनवजेदूरी ॥ लाडकरिकवतुकें ॥ २ ॥ खुणउभा
वीटेवरी ॥ कटीकरधरीयेले ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेघातलीव
री ॥ झुलिथोरिमोलाची ॥ ४ ॥ ॥ २९८ ॥
सुनियाचीआवडीदेवा ॥ घेतसेवानाहींकांहीं ॥ १ ॥
शिकविलेंतेंजवळिबैसो ॥ जेथेंअसोतेथेंचि ॥ २ ॥ ने
दिदुजेबोलोकरु ॥ गुरुगुरुनसाहे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकुर
वाळितां ॥ अंगींसत्तासंतांची ॥ ४ ॥ ॥ २९९ ॥
शिळेंखातांआलावीट ॥ सुनेधीटपायधरी ॥ १ ॥ का
न्होबातेजाणेखूण ॥ ऊनऊनघांसघाली ॥ २ ॥ आपु
लेठाईचेंघ्यावें ॥ लाडभावेंपाळावा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमी
जुनाटसुनें ॥ मोहोतेणेंपरतला ॥ ४ ॥ ॥ ३०० ॥
लागलेंभरतें ॥ ब्रह्मानंदाहिवरुतें ॥ १ ॥ झालाहरिनामा
चातारा ॥ सिडलागलेंफरारा ॥ २ ॥ बैसोनिसकळ ॥
बाळचालिलेगोपाळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवाट ॥ बरवीसां
पडलीनीट ॥ ४ ॥ ॥ ३०१ ॥
धनेंवित्तेंकुळें ॥ आवघियांनेंतेंआगळें ॥ १ ॥ ज्याचेना
रायणगाठी ॥ भरलाहृदयसंपुटीं ॥ २ ॥ अवघेंचिगोड ॥
त्याचेंपुरेसर्वकोड ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेअस्त ॥ उदयत्यांचा
तेजाणत ॥ ४ ॥ ॥ ३०२ ॥
बोलावेंतेंआतांआह्मिजेंबोलणें ॥ एकाचींवचनेंसक

ळांसि ॥ १ ॥ मेघवृष्टिकांहींनविचारीठाव ॥ जैसाज्या
चाभावत्यांसिफळें ॥ २ ॥ तुकाह्मणेनाहींसमाधानेचा
ड ॥ आपणाहीनाडपुढीलांसि ॥ ३ ॥ ॥ ३०३ ॥
अधिकारतैसाकरूंउपदेश ॥ साहेवोझेंत्यासतेंचीद्यावें
॥ १ ॥ मुंगिवरिभारगजाचेंपालण ॥ घालितांतेकोण
कार्यसिद्धी ॥ २ ॥ तुकाह्मणेफांसेवाघुराकुऱ्हाडी ॥ प्रसं
गींतिकाढीपारधीतो ॥ ३ ॥ ॥ ३०४ ॥
नव्हेवैद्यअह्मीअर्थाचेभुकेले ॥ भलतेंद्यावेंपाळभलत्या
सि ॥ १ ॥ कुपथ्यकरोगीविटंबावेरोगी ॥ कायहेसलगी
भीडत्याची ॥ २ ॥ तुकाह्मणेलासूंफांसूंदेऊंडाव ॥ सुखा
चाउपावपुढेंआहे ॥ ३ ॥ ॥ ३०५ ॥
मागेंचिंताह्मोतिआस ॥ केलानाशयाकाळें ॥ १ ॥ तुह्मी
आह्मीउदासीन ॥ भिन्नाभिन्नवारीले ॥ २ ॥ मोहजाळें
दुःखवाटे ॥ वाढेवाढेत्यासतें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकोणेदेवा ॥
आतांहिवावाढवीं ॥ ४ ॥ ॥ ३०६ ॥
अहोउभेयाविटेवरी ॥ भोंवरिचूकविली ॥ १ ॥ निवारी
लेंजाणेंयेणें ॥ कोणाकोणेंरुसावें ॥ २ ॥ संकल्पासीवें
चेबळ ॥ भारेंफळेंनिर्माण ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेउभयतां ॥ भे
टीसत्तालोभाची ॥ ४ ॥ ॥ ३०७ ॥
असोखटपट ॥ आतांवाउगेबोभाट ॥ १ ॥ येरिसाहेवी
नवणी ॥ असोमस्तकचरणीं ॥ २ ॥ अपराधकरा ॥ क्ष
माघडेलदातारा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेव्यथा ॥ तुह्माकळेपंढ
रिनाथा ॥ ४ ॥ ॥ ३०८ ॥

वारकरिपायांपासी ॥ आलेत्यांसिवीनविले ॥ १ ॥ का
यकायतें आयिका ॥ विसरूनकारंकासी ॥ २ ॥ चिंतावो
निचिंताकेली ॥ हेहिराहीलीअवस्था ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
यासंसारा ॥ रुसलोंखरायासाठीं ॥ ४ ॥ ॥ ३०९ ॥
जांविचेंकानेणे ॥ परिहेआवडीनारायणा ॥ १ ॥ वाढ
वावेंहेंउत्तर ॥ कांहींलाऊंकरकर ॥ २ ॥ कोठेवायांगेले ॥
शब्दउत्तमचांगले ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेचाळा ॥ असेतात्प
र्ययाखेळा ॥ ४ ॥ ॥ ३१० ॥
वाढवीलेंआंग ॥ आतांकरोनिघ्यावेंसांग ॥ १ ॥ काय
पूजातेमीनेणें ॥ जाणावीजीसर्वजाणें ॥ २ ॥ पोटाआ
लेंबाळ ॥ त्याचेंजाणावेंसकळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहरी ॥ वा
हावेंजीकडेवरी ॥ ४ ॥ ॥ ३११ ॥
शेवटींचीहेवीनंती ॥ पायचित्तींधरावे ॥ १ ॥ ऐसेंकरा
रूपादान ॥ तुह्मांमनसन्निध ॥ २ ॥ भाग्यावीणकैंचीभे
टी ॥ नव्हेतूटीचिंतनें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकळसाआले ॥ हें
विठ्ठलेंपरिसावें ॥ ४ ॥ ॥ ३१२ ॥
करोनियांशुद्धमन ॥ नारायणस्मरावा ॥ १ ॥ तरिचहात
रिजेसिंधु ॥ भवबंधतोडोनी ॥ २ ॥ येथेंसरेशुद्धसाचें ॥
अंतरींचेंबीजतें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेलवणकळी ॥ पडतां
जळींतेंहोय ॥ ४ ॥ ॥ ३१३ ॥
जिकडेपाहेतिकडेदेव ॥ ऐसाभावदेकांहीं ॥ १ ॥ काय
केलीयेकादशी ॥ गुणदोषीसंपन्न ॥ २ ॥ पडतसेतुझ्यापा
यां ॥ करीवायांनवजेसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेविपमेंसारीं

ठाणेंधरीजीवासी॥ ४॥ ॥३१४॥
जिकडेजावेंतिकडेसवें॥आतांयावेंयावरी॥१॥माझ्या
अवघेंमांडवला॥तूंचियेकलाझालासी॥२॥आतां
दुजेधराझणी॥पायांहुनीवेगळें॥३॥तुकाह्मणेदेवा॥
नकागोंवोंयावरी॥४॥ ॥३१५॥
स्मरतांकांघडेनास॥विष्णुदासायांवरी॥१॥ऐसि
सीमाझालीजगीं॥तरिमीवेगींअनुसरलों॥२॥धरि
लेंतेंनिवडींआतां॥नघडेचित्तावेगळें॥३॥तुकाह्मणे
नाशनाहीं॥पुराणेंहीगर्जती॥४॥ ॥३१६॥
अधींनाहींकळोंआलाहाउपाय॥नाहींतरिकायचूकी
होती॥१॥घालीतोंपायांसीमिठीयेकसरें॥नेदीतोंदुस
रेंआडयेऊं॥२॥कासयापडतोलटिक्याचेभरी॥नव्ह
ताकांशिरींभारघेतों॥३॥संसाराचाहाटफिरतोदुका
नें॥भरोवरिधनेंमेळवीतों॥४॥तुकाह्मणेकांहोघेतों
गर्भवास॥कायहोतोदासकुटुंबाचा॥५॥ ॥३१७॥
आतांबरेंझालें॥माझेंमजकळोंआलें॥१॥खोटाऐसा
संसार॥मजपायींघावाथार॥२॥उघडलेडोळे॥भो
गदतांकळीकाळें॥३॥तुकाह्मणेजीवा॥होतातडातो
डिदेवा॥४॥ ॥३१८॥
बोलिलोंतोधर्मअनुभवाअंगें॥कायपांडुरंगेंउणेंके
लें॥१॥सर्वसिद्धीपायींवोळंगतीदासी॥इच्छानाहीं
ऐसीव्हावेंकांहीं॥२॥संतसमागमेंअळंकारावाणी॥
करूंहेपेरणीशुद्धबीजा॥३॥तुकाह्मणेरामकृष्णनामीं

गोडी॥ आवडीच्याकोडीमाळावोऊं॥ ४॥ ॥३१९॥
करोनीउचितखेळाभोंवताले ॥ चित्तयेथेंआलेंपायां
पासीं॥ १॥ येथेंनाहींखोटाचालतपरिहार ॥ जाणसि
अंतरपांडुरंगा॥ २॥ सुखदुःखतूजदेऊनिसकळ॥ ना
हींऐसाकाळकेलाआह्मी॥ ३॥ तुकाह्मणेझालादेहाचा
वीसर॥ आतांआपपरनाहींकोण्ही॥ ४॥ ॥३२०॥
परीसाचेअंगींसोनेजेंलाविलें ॥ वीकणेंयाकळेहीतन
व्हे॥१॥ अंतरींपालटघडायाकारण॥ मगसमाधानते
चीगोडी ॥ २॥ पिकलियाशेंदपूर्वकर्मानये॥ आह्मेंरु
तोकायघडेमग॥ ३ ॥तुकाह्मणेआणापंगतिसूरण॥
पृथकतेगूणकेलेपाकें॥ ४॥ ॥ ३२१॥
ज्याचेमाथांजोजोभार॥तोचिफारतयासी ॥ १ ॥ मा
गेंपुढेंआवघेंरितें॥ कळोंयेतेंअनुभवें ॥ २॥ परिसाअं
गींअमुपसोने॥ पोटिंहीनधातूचें॥ ३॥आपुलातोकरि
धर्म॥ जाणेवर्मतूकातें॥ ४॥ ॥३२२॥
पाहेतिकडेदीशावास॥ आवघीआसपायांपें ॥ १ ॥ म
निचेंसाचहोईलकई॥ प्रेमदेईभेटोनी ॥ २ ॥ सर्वांपरी
पांगुळअसें॥नकळेकैसेंतेंतुह्मां ॥ ३॥ तुकाह्मणेकृपावं
ता॥ तूंतोदातादीनाचा॥ ४॥ ॥३२३॥
चाळवणेंकाय॥ ऐसेंआगेमाझमाय ॥ १ ॥ धांवपाव
लवलाहें॥ कंठिंप्राणवाटपाहे॥ २॥ पसरोनीकर॥ तुज
चालीलोंसमोर ॥ ३ ॥ देसिलवीसावा ॥ तुकाह्मणेंऐ
शाहावा॥ ४॥ ॥३२४॥

आवडीच्याऐसेंझालें ॥ मुखीं आलेंहरिनाम ॥ १ ॥ आ
तांघेऊंधणीवरी॥मागेंऊरिनूरेतों॥ २॥सांठवणमनाऐ
सी॥ पुढेंरासीआमूप ॥ ३॥ तुकाह्मणेकारणझालें॥ वि
ठ्ठलयातींअक्षरीं ॥ ४॥ ॥ ३२५॥
त्याचियाचरणामाझेंदंडवत ॥ ज्याचेंधनचित्तपांडुरं
ग ॥ १ ॥ येथेंमाझाजीवपावलाविसावा ॥ ह्मणउनि
हावाभरलासे ॥ २ ॥ चरणींचेरजलाविनकपाळीं॥जीं
पदेंराउळींशोभताती ॥ ३ ॥ आणीकतेंभाग्ययेथेंकुर
वंडी ॥ करोनियांसांडीइंद्राऐसी ॥ ४ ॥ वैष्णवाचेघरीं
देवाचीवसती ॥ विश्वासहाचित्तींसर्वभावें ॥ ५ ॥ तु
काह्मणेसखेहरिचेतेदास॥ आतांपुढेंआसनाहींदूजी॥
॥६॥ ॥ ३२६॥
उपजोनियांमरे ॥ परिहेंचीवाटेबरें ॥ १ ॥ नाहींआव
डीसीपार॥ नह्मणवेझालेंफार॥ २॥ अमृताचीखाणी॥
उघडलीनक्षेधणी ॥ ३॥ तुकाह्मणेपचे॥ विठ्ठलहेंमूखा
रुचे॥ ४॥ ॥ ३२७॥
लटिकेंचीसाचदावीलेंअचळ ॥ पीडीतसेकाळकिती
ह्मणुं ॥ १ ॥ सत्यतूंसत्यतूंसत्यतूंविठ्ठला ॥ कांगाहादा
वीलाजगदाकार ॥ २ ॥ सांभाळींसांभाळींआपुलीहे
माया॥ आह्मांसीकांभयाभीतकेलें ॥ ३ ॥ रूपनाहीं
त्यासीठेवीयेलेंनाम ॥ लटीकाचिभ्रमवाढवीला ॥
॥ ४ ॥ तुकाह्मणेकांगाझालासीचतुर ॥ होतासीनीसुर
निर्वीकार॥ ५॥ ॥ ३२८॥

आमुच्याकपाळेंतुजऐसीबुद्धी ॥ धरावीतेशुद्धीयोगा
नये ॥ १ ॥ काययाराहिलेंविनोदावांचून ॥ आपुलीया
भिन्नकेलें आह्मां ॥ २ ॥ कोठेंमूर्तिमंतदावीपुण्यपाप ॥
कशासीसंकल्पवाहावीसी ॥३ ॥ तुकाह्मणे आतां आंव
रावाचेडा ॥ लटिकीतेपीडापांडुरंगा ॥ ४ ॥ ॥ ३२९ ॥
नबोलावेंऐसेंजनासीउत्तर ॥ करितोवीचारबहूवेळा ॥
॥ १ ॥ कोणपाप आडठाकतेंयेऊन ॥ पालटतोगुण अंत
रींचा ॥ २ ॥ संवसाराह्यातींसोडऊनिगळा ॥ हेकाआव
कळायेतपुढें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसेवे घड अंतराय ॥ यासक
रूंकायपांडुरंगा ॥ ४ ॥ ॥३३०॥
आतांहेंउचीतमाझीजनाहातीं ॥ पाहिजेफजीतीकेली
कांहीं ॥ १ ॥ मगमीतुमचेनसोडिंचरण ॥ त्रासोनियां
मनयेइलठाया ॥ २ ॥ वाउगेवाणीचानधरींकंटाळा ॥
ऐसीकांचांडाळाबुद्धीमज ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजरीमाथांबै
सेघाव ॥ तरीमगवावनेघेपुढें ॥ ४ ॥ ॥ ३३१ ॥
मायेवरीसत्ताआवडिचीबाळा ॥ संकोचोनिलळाप्रति
पाळी ॥ १ ॥ अपराधमाझेनमानावेमनीं ॥ तुह्मीसंतज
नींमायबापीं ॥ २ ॥ अरूषवचनेंलेंकुराचीअळी ॥ साहो
निकवळीमागुताली ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे अंगींकायनाहीं
सत्ता ॥ परिनिष्ठुरताऊपजेमना ॥ ४ ॥ ॥३३२॥
कैसाहोतोरूपावंत ॥ बहुसंतसांगती ॥ १ ॥ पुसणेंना
हींयातिकुळ ॥ लागोवेळनेंदावी ॥ २ ॥ ऐसिकायजा
णोंकीर्ती ॥ उतरतीऊतरली ॥ ३ ॥ दावीवैकुंठींच्यावाटा ॥

पाहातांमोठासंपन्न ॥ ४ ॥ अभिमानतोनाहीं अंगीं ॥ भक्तांलागीनबैसे ॥ ५ ॥ आलेघ्यावेभलत्याकाळें ॥ विठ्ठलबळें आगळा ॥ तुकाह्मणे आळसनिद्रा ॥ नाहींथारात्याअंगीं ॥ ७ ॥ ॥ ३३३ ॥

सदैवहेवारकरी ॥ जेपंढरीदेखती ॥ १ ॥ पदोपदींविठ्ठलवाचा ॥ तयाकैचासंसार ॥ २ ॥ दोषपळालेपळाले ॥ पैलआलेहरिचेदास ॥ ३ ॥ प्रेमभातेंभरलेंअंगीं ॥ निर्लज्जरंगींनाचती ॥ ४ ॥ गोपिचंदनाचीऊटी ॥ तुळसिकंठींमीरविति ॥ ५ ॥ दुर्बळाहिशक्तीहीना ॥ त्याहीजनापूरता ॥ ६ ॥ तुकाह्मणेदेवचित्तीं ॥ मोक्षहातींरोकडा ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ३३४ ॥

ऐसीठावींवमैं ॥ तरिसांडवलोंभ्रमें ॥ १ ॥ सुखेंनाचतोंकीर्तनीं ॥ नाहींआशंकितमनीं ॥ २ ॥ ऐसेंआलेंहाता ॥ बळेंतरीगेलीचिंता ॥ ३ ॥ सुखयेथेंझालेंतरी ॥ नाहींअणिकाचीउरी ॥ ४ ॥ ऐसेंकेलेंदेवें ॥ पुढेंकांहींचनव्हावें ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेमन ॥ आतांझालेंसमाधान ॥ ६ ॥ ॥ ३३५

चित्तींबैसलेंचिंतन ॥ नारायणनारायण ॥ १ ॥ नलगेगोडकांहींआतां ॥ आणिकदुसरेंसर्वथा ॥ २ ॥ हारपलाद्वैतभाव ॥ तेणेंदेहझालावाव ॥ ३ ॥ तुकयाबंधुह्मणेआह्मी ॥ झालोंनिष्कामयेकामीं ॥ ४ ॥ ॥ ३३६ ॥

नव्हेपरिह्मणवीदास ॥ निमित्यासमूळकेलें ॥ १ ॥ तुमचातोधर्मकोण ॥ हाआपणविचारा ॥ २ ॥ नाहींशुद्ध

आचरण ॥ परिचरणचिंतितों ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपांडुरं
गा ॥ ऐसेंकांगानेणाहें ॥ ४ ॥ ॥३३७॥
व्यापीलेंसर्वत्र ॥ बाहेरभीतरअंतर ॥ १ ॥ ऐसेंगोविंदें
गोविलें ॥ बोलनवजायबोलिलें ॥ २ ॥ संचिताचीहो
ळी ॥ करोनिजीवघेतलाबळी ॥ ३ ॥ तुकयाबंधुह्मणे
नाहीं ॥ आतांसंसाराउरीकांहीं ॥ ४ ॥ ॥३३८॥
आह्मांपासींसरेयेकशुद्धभाव ॥ चातुर्यजाणीवनलगे
कळा ॥ १ ॥ सर्वजाणेमाझास्वामिपांडुरंग ॥ तयाअंग
संगगोपाळासी ॥ २ ॥ तुकाह्मणेकर्मेधर्मेनयेहाता ॥ त
यावरीसत्ताभावीकाची ॥ ३ ॥ ॥३३९॥
प्रीतिकरीसंतां ॥ सांभाळीतीमातापिता ॥ १ ॥ कायचा
लेत्यासीबळ ॥ आळिकरीतांकोल्हाळ ॥ २ ॥ पायींघा
लीमीठी ॥ खेदीमागेंपुढेंलोटी ॥ ३ ॥ बोलेमनाजैसें आ
लें ॥ तुकासाहीलेंविठ्ठलें ॥ ४ ॥ ॥३४०॥
आवडीचेभेटीनीवे ॥ चित्तपावेविश्रांतीं ॥ १ ॥ बरवि
याचाछंदमना ॥ नारायणाअविट ॥ २ ॥ तुळणीकांहीं
साम्यापुरे ॥ हेंतोनुरेयेरूची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबरवेंझालें ॥
फावलेंहेंकळेत्या ॥ ४ ॥ ॥३४१॥
केलीयाचेंदान ॥ कराआपुलेंजतन ॥ १ ॥ माझीबुद्धी
स्थीरदेवा ॥ नाहींवीषयाचाहेवा ॥ २ ॥ भावअंतराय ॥
अंतींअंतरतीपाय ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजोडी ॥ आदिअंतींरा
हेगोडी ॥ ४ ॥ ॥३४२॥
माझेहातींआहेकरावेंचिंतन ॥ तुह्मीकृपादानप्रेमद्यावें

॥१॥मागतीयाभांडवलआळवण ॥ नामचीजतनदा
वीत्यासी॥२॥बाळकधाऊनिआडरीघेस्तनी ॥ घाला
वाजननींकृपेंपान्हा॥३॥तैशापरीपुढेंतुझियामीअसें॥
धावोंनिवोरसेंदेईभेटी ॥ ४॥ तुकाह्मणेकरीकासवीचे
परी॥ आहेसूत्रदोरीतुझेहातीं॥ ५॥ ॥३४३॥
वाटदावीत्याचेंगेलेंकाय ॥ नागबिलाजोवारिताजा
य ॥ १ ॥ ऐसींमागेंठकलींकीती ॥ सांगतांखातीवीष
गोळा॥ २ ॥ विचारोनिपाहेंत्यास॥ नवचेजीवेंनव्हेवा
स ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजोरुसलाजिवा ॥ तयासीकिशवा
कायचाले॥ ४॥ ॥३४४॥
अनुभवावांचूनसोंगसंपादणें ॥ नव्हेतेंकरणेंस्वहिता
चें॥ १ ॥ तैसानकोभुलोंबाहिरल्यारंगा ॥ स्वहिततेंचि
वेगाकरोनिघेई ॥ २ ॥ बहुरूपींरूपेंनटलानारायण॥
सोंगसंपादूनजैसातैसा ॥ ३ ॥ कनकझाडह्मणुनवंदि
लीयामाथा॥ परितेहिअर्थानमिळेमाजी॥ ४ ॥ पाषा
णाचेंनावठवीलेंतेंदेव ॥ आणिकातारीभावपरितोतै
सा॥५॥तुकाह्मणेत्याचाभावतारीत्यास॥ अहंभावीना
शताचीपावे॥ ६॥ ॥३४५॥
मजनष्टमायामोहोनाहींलोभ ॥ अधिकतोक्षोभआद
राचा॥१॥धिग्हेंशरीरधिग्आनोपकार ॥ नमनींआ
भारउपकाराचा॥२॥मजहूननष्टआहेऐसाकोण ॥ ना
वडेमिष्टान्नबहुबोल॥३॥ नदिसेचीमजआपुलेसेंगुण
संचिततेंकोणजाणेमागें ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेमाझादेखो

नियांकाय ॥ पांडुरंगापायींराखीयेला ॥ ५॥ ॥३४६॥
कल्याणयाआशिर्वादें ॥ जातीद्वंद्वेंनासोनी ॥ १ ॥ आ
श्वासीलेंनारायणें ॥ प्रेमदानीं अंतरींच्या ॥ २ ॥ गेली
निवारोनीआतां ॥ सकळचिंतायावरी ॥ ३ ॥ तुकाह्म
णेगातांगीत ॥ आलेंहीतसामोरें ॥ ४ ॥ ॥३४७॥
हरिनामवल्लीपावलीविस्तार ॥ फळींपुष्पींभारबोल्हाव
ली ॥ १ ॥ येथेंमाझ्यामनाहोइपक्षीराज ॥साधावयाका
जतनीचेंया॥ २॥मुळीचियाबीजेंदाखविलीगोडी ॥लौ
करीचजोडीझालीयाची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेक्षणक्षणाजा
तोकाळ ॥ गोडीतेरसाळअंतरलें ॥ ४ ॥ ॥३४८॥
बरवेंऐसेंझालेंमना ॥ नारायणायाकाळें ॥ १ ॥ देवआ
ह्माप्राणसखा॥झालेंदुःखाखंडण ॥ २ ॥ जन्मांतरींच्या
पुण्यराशी ॥ होत्यात्याशीफळआलें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनि
जठवा ॥ होईलदेवालाधलों ॥ ४ ॥ ॥३४९॥
जरीहेआडयेतीलाज ॥कैसेंकाजसाधतें ॥१॥ करणेंके
लेंउठाउठी ॥ पाईंमिठीघातली ॥ २॥ समर्पीलाजीवभा
व ॥ धरिलाभावआखंड ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआडकांहीं ॥
काळनाहींघातला ॥ ४ ॥ ॥३५०॥
काळमहाभूतदिसेवाघाऐसा ॥ परीनाहींदशासाचअं
गीं ॥ १ ॥ बाहेरीलरंगनिवडीकसोटी ॥ संघट्टणेंभेटी
आपेआप ॥ २ ॥ शिकविलेंतैसेंनाचावेंमाकडें ॥ नच
लेत्यापुढेंयुक्तिकांहीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकरीलटिक्याचि
साठी ॥ फजितिखोटीशीघ्रहोय ॥ ४ ॥ ॥३५१॥

शिंदळीचेसोयरिचोराचीयादया ॥ तोहिजाणतयासं
वसर्गी॥ १ ॥ फुकासाठींभोगदुःखाचातोवांटा ॥ उभा
रोनिकांटावाटेवरी ॥ २ ॥ सर्पपोसोनियांदुधाचाहीना
श ॥ केलेंपीतांवीषअमृताचें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयासीनक
रितांदंडण ॥ पुढिल्याखंडणनव्हेदोष ॥ ४ ॥ ॥ ३५२ ॥
तेणेंसुखेंमाझेंनिवालेंहेंअंग ॥ विठ्ठलहेंजगदेखियेलें
॥ १ ॥ कवतुककरुणाभाकितसेंलाडें ॥ आवडीबोबडें
बोलोनीयां ॥ २ ॥ मजनाहींदशाअंतरींदुःखाची ॥ भा
वनाभेदाचीसमुळगेली ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसुखझालेंमा
झ्याजीवा॥ रंगलोंकेशवातुझ्यारंगें ॥ ४ ॥ ॥ ३५३ ॥
विठ्ठलसोयरासज्जनविसावा ॥ जाइनत्याच्यागावाभे
टावया ॥ १ ॥ शीणभागत्यासीसांगेनआपूला॥तोमा
झाबापूलासर्वजाणे ॥ २ ॥ मायमाऊलीयेबंधुवर्गा
जाणा॥ भाकीनकरुणासकळांसी ॥ ३ ॥ संतमहंतम
हानुभावमुनि ॥ जिवेभावेजाऊनीसांगेनत्यां ॥ ४ ॥
माझीयामाहेरींसुखाकायऊणें॥नलगेयेणेंजाणेतुका
ह्मणे ॥ ५ ॥ ॥ ३५४ ॥
ध्याइनतुझेंरूपगाइनतुझेंनाम ॥ आननकरींकामजि
व्हामूखें ॥ १ ॥ पाहिनतुझेपायठेवीनमीडोय ॥ पृथक
तोकायनकरींआन॥ २॥तुझेगुणवादआईकेनकानीं॥
आणिकाचीवाणीपूरेआतां ॥ ३॥ करिनसेवाकरेंचाले
नमीपायीं ॥ आणिकनवजेठायींतूजवीण ॥ ४ ॥ तुका

ह्मणेजीवठेवीनमीपायीं ॥ आणिकतोठाईदेऊंकवणा
॥५॥ ॥३५५॥
देवाचेंभजनकांरेनकरीसी॥अखंडहव्यासींपीडीतोसी
॥ १ ॥ देवासीशरणनवजासीतैसा॥वकमीनाजैसाम
नुष्यालागीं ॥ २ ॥ देवाचाविश्वासकांरेनाहींतैसा ॥ पु
त्रस्नेहेंजैसागुंतलासी ॥३ ॥ कांरेनाहींतैसीदेवाचीतेगो
डी॥ नागऊनिसोडीपत्नीजैसी ॥ ४ ॥ कांरेनाहींतैसेदे
वाचेउपकार॥ मायामिथ्याभारपितृपूजना ॥ ५॥ कां
रेभयवाहासीलोकांचातूंधाक॥ विसरोनीयांयेकनारा
यण ॥ ६ ॥ तुकाह्मणेकांरेघातलेंसेवायां ॥ सर्वआयु
जायाभक्तीविण ॥ ७ ॥ ॥३५६॥
माझेंचित्ततुझेपायीं ॥ राहेऐसेंकरिकांहीं ॥ धरोनियां
बाहीं ॥भवतारींदातारा ॥ १॥ चतुरातूंशिरोमणी ॥ गु
णलावण्याचीखाणी ॥मुगुटसकळामणी ॥ धन्यतोची
विठोबा ॥ २ ॥करीतिमिराचानाश॥ दीपहोऊनिप्रका
श ॥ तोडीआशापाश ॥ वासकरींह्रदयीं ॥३॥ मीहेगुंत
लोंनेणतां ॥ तूजअसोमाझीचिंता ॥ तुकाठेवीमाथा ॥
पायींआतांराखावें ॥ ४॥ ॥३५७॥
आमुचेंउचीतहेचिउपकार ॥ आपुलाचिभारघालुंतू
ज ॥ १ ॥ भुकलागलीयाभोजनाचीआळी॥ पांघुरणे
काळींशीताचीया ॥ २ ॥ जेणेंकाळेंउठेमनाचीआव
डी ॥ तेचिमागोंघडीआवडते ॥ ३ ॥ दुःखयेऊंनेदी
आमुचीयाघरा ॥ चक्रकरीफेराभोंवताला ॥४॥ तुका

ह्मणेनाहींमुक्तिसवेंचाड॥हेंचिआह्मागोडजन्मघेतां॥
॥५॥ ॥३५८॥

मीदासतयाचाजयाचाडनाहीं ॥ सुखदुःखदोहींरहीत
जो॥१॥राहिलासेऊभाभिंवरेच्यातीरीं॥कटदोहींकरीं
धरोनीयां॥ २ ॥नवलकायतरीपाचारितांपावे ॥नक
रितांधांवेभक्तिकाजा॥३॥सर्वभारमाझात्यासीआहे
चिंता॥तोचिमाझादातास्वहीताचा ॥ ४॥ तुकाह्मणे
त्यासगाईनमीगीतीं॥ आणिकतेचित्तींनधरींकांहीं॥
॥५॥ ॥३५९॥

यासीकोणह्मणेनिंदेचेंउत्तर ॥ नागवलाखरतोचीएक
॥ १ ॥ आडवाटेजातांलावीनिजसोयी॥ धर्मनीततेही
ऐसीआहे॥ २ ॥नायीकतांसुखेंकरावेंताडण॥पापना
हींपुण्यअसेफार ॥ ३ ॥ जन्मव्याधिफारचुकतीलदुः
खें॥खंडावाहासुखेंमानत्याचा॥ ४॥तुकाह्मणेनिंबदि
धल्यावांचून॥अंतरींचाशीणकेवींजाय॥ ५॥३६०॥

निवडेजेवणसेवटींच्याघांसें ॥ होयत्याच्याऐसेंसकळ
हि॥ १ ॥नपाहिजेझालाबुद्धीचापालट॥केलीखटपट
जायवांया॥ २ ॥ संपादीलेंह्यावेंधरीलेंतेंसोंग॥विटंब
णाव्यंगपडलीया॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवर्मनेणतांजोरांधी॥
पाववीतबुद्धीअवकळा॥ ४॥ ॥ ३६१ ॥

नलगेमरावें॥ऐसाठावदिल्हादेवें॥ १ ॥ माझ्याउपका
रासाठीं॥ वागवीलाह्मणेकंठीं॥ २ ॥ घरींदिल्हाठाव॥
अवघासकळहिवाव॥ ३ ॥तुकाह्मणेएकेठायीं॥केलें

माझेंतुझेंनाहीं ॥ ४ ॥ ॥ ३६२ ॥

नाहींलागमाग ॥ नदेखेंहेंकेलेंजग ॥ १ ॥ आतांबैसोनि यांखावें ॥ दिल्हेंआयीतेंयादेवें ॥ २ ॥ निवारिलेंभय ॥ नाहींदूसऱ्याचीसोय ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकांहीं ॥ बोलायाचेंकामनाहीं ॥ ४ ॥ ॥ ३६३ ॥

दिल्हीहाकमनेंनव्हेतीजतन ॥ वेगळालेगुणधांवघेती ॥ १ ॥ कामक्रोधमदमत्सरअहंकार ॥ निंदाहिंसाफार मायातृष्णा ॥ २ ॥ इंद्रियांचेभारफिरतीलचोर ॥ खाणोंघ्यायाघरफोडूंपाहे ॥ ३ ॥ माझायेथेंकांहींनचलेपराक्रम ॥ आहेत्याचेंवर्मतुझेहातीं ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेआतांकरितोंउपाय ॥ जेणेंतुझेपायआतुडति ॥ ५ ॥ ३६४ ॥

तुझादासमजह्मणतीअंकीत ॥ अवघेसकळिकलहानथोर ॥ १ ॥ हेंचिआतांलागेकरावेंजतन ॥ तुझेंथोरपण तूजदेवा ॥ २ ॥ होऊनिनिर्भररहिलोंनिश्चित ॥ पावनपतीतनामतुझें ॥ ३ ॥ करितांतुजहोयडोंगराचीराई ॥ नलगतांकांहींपात्यापातें ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेतूजकायतेंअशक्य ॥ तारितामश्यकामजदीना ॥ ५ ॥ ३६५ ॥

कायमागावेंकवणासी ॥ ज्यासीमागतोतोमजपासीं ॥ १ ॥ जरीमागोंपदइंद्राचें ॥ तरीशाश्वतनाहींत्याचें ॥ २ ॥ जरीमागोंध्रुवपद ॥ तरीत्यासीयेथिलछंद ॥ ३ ॥ स्वर्गभोगमागोंपूर्ण ॥ पुण्यसरल्यामागुतीयेणें ॥ ४ ॥ मागोंजरीपदवैकुंठ ॥ तेंतोंयेकदेशीकरंट ॥ ५ ॥ आयुष्यमागोंचिरंजीव ॥ जीवामरणनाहींचभव ॥ ६ ॥ तु

काह्मणेयेकमागूं॥ येकपणानाहींभंगू॥ ७॥ ३६६ ॥
आह्मींज्याचेदास ॥ त्याचापंढरीयेवास ॥ १॥ तोहादे
वाचाहीदेव ॥ कायकळिकाळाचाभाव ॥ २॥ वेदज
यागाती ॥ श्रुतिह्मणतीनेतिनेति ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनि
ज॥ रूपडेंहेंतत्वबीज॥ ४॥ ॥ ३६७॥
भक्तवत्सलदीनानाथ॥ तिहींलोकींज्याचीमात॥ १॥
तोहापुंडलीकासाठीं॥ आलाउभावाळवंटीं ॥ २ ॥ ग
र्भवासधरी॥ अंबऋषीच्याकैवारीं॥ ३॥ सकळादेवां
अधिष्ठान॥ येकमंत्रासीकारण ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेध्या
नीं॥ ज्यासीध्यातोशूळपाणी॥ ५॥ ॥ ३६८ ॥
फटकाळदेव्हाराफटकाळआंगारा ॥ फटकाळविचारा
चालविलें ॥ १॥ फटकाळतोदेवफटकाळतोभक्त॥ क
रवितोघातआणिकाजीवा ॥ २ ॥ तुकाह्मणेअवघेफ
टकाळहेजन॥ अनुभवेंखूणजाणतील॥ ३॥॥ ३६९॥
नेत्राचीवासना॥ तुजपाहवेंनारायणा॥ १॥ करीत्या
चेंसमाधान॥ कायपाहासीअनुमान ॥ २॥ भेटावेंपंढ
रिराया॥ हेंचिइच्छीतातीबाह्या॥ ३ ॥ जावेंपंढरीसी॥
हेंचिध्यानयामनासी ॥ ३ ॥ चित्तह्मणेपायीं ॥ तुझेरा
हीननिश्चयीं ॥ ५ ॥ ह्मणेबंधुतुकयाचा॥ देवाभावपुर
वींयाचा॥ ६॥ ॥ ३७०॥
जेणेंतुजझालेंरूपआणिनाव ॥ पतीतहेंदेवतुझेआह्मी
॥ १ ॥ नाहींतरीतुजकोणहेंपुसतें ॥ निराकारीतेथेंये

कायेकी ॥ २ ॥ आंधारींतेदीपाआणियेलीशोभा ॥
माणीकासीप्रभाकोंदणाची ॥ ३ ॥ धन्वंतरीरोगेंआ
णिलाउजेडा ॥ सुखीकायचाडाजाणावेते ॥ ४ ॥ अमृ
तासीमोलविषाचीयेगुणें ॥ पितळतरीसोनेउंचनीच
॥ ५ ॥ तुकाह्मणेआह्मीअसोनीयांजाण ॥ तुजदेवपण
आणीयेलें ॥ ६ ॥ ॥ ३७१ ॥
सुखवाटेयेचीठाई ॥ बहुपायींसंतांचे ॥ १ ॥ ह्मणऊनि
केलावास ॥ नाहींनासयेठायीं ॥ २ ॥ नकरवेहालीचा
ली ॥ निवारीलीचिंताहे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनिवेतनु ॥ र
जकणूलागतां ॥ ४ ॥ ॥ ३७२ ॥
देऊनिकपाट ॥ कोणकाळराखोवाट ॥ १ ॥ काययेइ
लतेशिरीं ॥ आज्ञाधरोनीयांकरीं ॥ २ ॥ करूंकळेऐसी
मात ॥ किंवाराखावायेकांत ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजागो ॥
किंवाकोणानेदीवागो ॥ ४ ॥ ॥ ३७३ ॥
मायबापापुढेंलेंकुराचीआळी ॥ आणिकहेपाळीकोण
लळे ॥ १ ॥ सांभाळाजीमाझींविषमेंअनंता ॥ जव
ळीअसतांअव्हेरुकां ॥ २ ॥ आणिकाचीचालेसत्ताआ
ह्मांवरी ॥ तुमचीतेथोरीकायमग ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआ
लोंदुरोनिजवळी ॥ आतांटाळाटाळीकरूंनये ॥ ४ ॥
॥ ३७४ ॥
माझ्यामुखेंमजबोलवितोहरी ॥ सकळांअंतरींनारा
यण ॥ १ ॥ नकरावाद्वेषभूतांचामत्सर ॥ हातंवविचार
जाणोंआह्मी ॥ २ ॥ तुकाह्मणेदोषनाहींयाविचारें ॥ हि

ताचीं उत्तरें शिकवीतां ॥ ३ ॥ ॥ ३७५ ॥
मांसखातांहिंसाकरी ॥ जोडोनिवैरीठेविला ॥ १ ॥ का
णत्याचीकरीकीव ॥ जीवेंजीवनेणती ॥ २ ॥ पुढिलासा
ठींपाजवीसूरी ॥ आपुलीचोरीअंगोळी ॥ ३ ॥ तुकाह्म
णेकुटतीहाडें ॥ आपुल्यानाडेंरडतील ॥ ४ ॥ ॥ ३७६ ॥
जाणतानेणतानाहींपांडुरंगा॥कांजीमजसांगाउपेक्षी
लें ॥ १ ॥ तुजठावेंहोतेंपातकीमीखरा ॥ आधींचकांथा
रादिल्हापायीं ॥ २ ॥ आंखतोपडीलाहरीचामीदास ॥
भेदपंगतीसकरोंनये ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआह्मीजितिलेंतें
खरें ॥ आतांउणेंपुरेंतुह्माअंगीं ॥ ४ ॥ ॥ ३७७ ॥
आह्माघरींधनशब्दाचींचरत्नें॥शब्दाचींचशस्त्रेंयत्नेंक
रूं॥१॥शब्दचीआमूच्याजीवाचेंजीवन॥शब्देंवाटूंध
नजनलोका ॥ २ ॥ तुकाह्मणेपहाशब्दचीहादेव ॥ श
ब्दचीगौरवपूजाकरूं ॥ ३ ॥ ॥ ३७८ ॥
ब्रह्मज्ञानदारींयेतेंकाकूलती ॥ आक्केरिलेसंतींविष्णुदा
सीं ॥ १ ॥ रिघोंपाहेमाजीबळेंत्याचेंघर ॥ दवडीतिदूरह्म
णोनियां ॥ २ ॥ तुकाह्मणेयेथेंनचलेसायास ॥ पडिले
उदासत्याच्यागळां ॥ ३ ॥ ॥ ३७९ ॥
कासयालागलायासिचौघाचार ॥ मुक्तीचावेव्हारनी
वडीला ॥ १ ॥ गोहितेभक्ताचीघालोनियांवरी ॥ महजर
करींआहेमाझ्या ॥ २ ॥ तुमचेवेगळेआपुलीत्याठाईं ॥

(१) महजर, ह्मणजे घाटावर जुनाट बादशाही सनदा, अगर पंचांचे ठरा-
व, यांस ह्मणतात.

होतेकरूंतेहिमाझेमाझे॥३॥भांडणाशेवटींझालेयेकव
ट॥ आतांकटकटकरूंनये ॥ ४ ॥ ठेवीलाठेवातोआला
माझ्याहाता ॥ आतांनसेसत्तातूजदेवा ॥ ५॥ तुकाह्म
णेवायावीणखटपट ॥ राहिलोंमीवाटघेऊनीयां॥ ६॥
॥ ३८० ॥
देहबुद्धीवसजयाचीयेआंगीं ॥ पूज्यतातेजगींसुखमा
नीं॥ १ ॥ थोरअसेदगाझालात्यासीहाटीं॥ सोडोनियां
गांठीचोरेंनेली ॥ २ ॥ गांठीचेंजाऊनिनक्तेतोमोकळा॥
बांधवीलागळादंभलोभें ॥ ३ ॥ पुढील्याउदीमाझालें
सेखंडण ॥ दिसेनागवणपडेगाठीं॥ ४ ॥ तुकाह्मणेऐसे
बोलतीलसंत ॥ जाणोनीयांघातकोणकरी ॥ ५ ॥
॥ ३८१ ॥
निंबाचीयेझाडासाकरेचेंआळें॥आपूलीतींफळेंनसंडी
च॥ १ ॥ तैसेंअधमाचेंअमंगळचित्त ॥ वमनतेंहीतक
रुनीसांडी॥ २ ॥ परिसाचेअंगींलावीलेंखापर ॥ पाल
टअंतरनेघेत्याचें ॥ ३॥ तुकाह्मणेवेळूचंदनासंगती ॥
कायतेअसतीजवळीक ॥ ४ ॥ ॥ ३८२॥
दुबळेसदैवा ॥ ह्मणेनागवेलकेव्हां ॥ १ ॥ आपणाऐसें
करूंपाहे॥ स्वभावासीकरिलकाय॥ २॥ मूढसभेआंत॥
इच्छिपंडीताचाघात ॥ ३ ॥ गांढ्यादेखोनीयाशूर ॥ उ
गाचीकरीबूरबूर॥ ४॥ आणिकाचाहेवा॥नकरीशरण
जाईदेवा॥ ५ ॥ तुकाह्मणेकिती ॥ करूंदुष्टांचीफजिती
॥ ६ ॥ ॥ ३८३॥

माझीआतांलोकसुखेंनिंदाकरु॥ ह्मणतीविचारुसांडि
येला॥१॥ कारणहायतोकरीनविचार॥ कायभीडभार
करूंदेवा॥ २॥ तुकाह्मणेकायकरूंलापणीका॥ जनाचा
रसूखनाशीवंत॥ ३॥ ॥३८४॥

ढेंकणाच्यासंगेंहिराजोभंगला॥ कुसंगेंनाडलातैसासा
धु॥ १॥ वोढाळाचेसंगेंसात्विकनासली॥ क्षणयेकना
डलीसमागमें॥ २॥ डाकाचेसंगतीसोनेहीणझालें॥
मोलतेंतूटलेंलक्षकोडी॥ ३॥ विषानेंपक्कान्नेंगोडकडू
झालीं॥ कुसंगानेंकेलीतैसीपरि॥ ४॥ भावेंतुकाह्मणे
सत्संगहावरा॥ कुसंगाहाफेराचौऱ्यायशीचा॥ ५॥
॥३८५॥

भलतेजन्मींमजघालसीलतरी॥ नसोडींमीहरिनाम
तुझें॥ १॥ सुखदुःखतुजदेईनभोगीतां॥ मगमजचिं
ताकासयाची॥ २॥ तुझादासह्मणविनमीअंकिला॥
भोगितांविठ्ठलागर्भवास॥ ३॥ कासयामीतुजभाकी
तोंकरुणा॥ तारींनारायणाह्मणऊनी॥ ४॥ तुकाह्मणे
तुजयेऊंपाहेउणें॥ तारिसीलतेणेंआह्मातया॥ ५॥
॥३८६॥

गातोनाचतोआनंदें॥ टाळघागरीयाछंदें॥ १०॥ तुझा
तुजपुढेंदेवा॥ नेणोंभावकैसीसेवा॥ २॥ नेणोंताल
घातमात॥ भलतेंसवापायहात॥ ३॥ लाजनाहींशं
का॥ प्रेमेंघालोंह्मणेतुका॥ ४॥ ॥३८७॥

रुसलोंयाआह्मीआपुल्यासंसारा॥ तेथजनाचाराको

णपाड ॥ १ ॥ आह्माइष्टमित्रसज्जनसोयिरे ॥ नाहींया
दुसरेंदेवाविण ॥ २ ॥ दूरावलेबंधुसखेसहोदर ॥ आणि
कविचारकायतेथें ॥ ३ ॥ उपाधीवचनानायीकतीका
न ॥ त्रासलेंहेंमनबहुमाझें ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेकराठाकेल
तेद्या ॥ सुखदुःखवायानधरावें ॥ ५ ॥ ॥ ३८८ ॥
सांडोनीसुखाचावाटा ॥ मुक्तिमागेतोकरंटा ॥ १ ॥
कांरेनघ्यावेंहेजन्म ॥ कायवैकुंठाजाऊन ॥ २ ॥ येथें
मिळतोदहींभात ॥ नाहींवैकुठींतेमात ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
मुक्तिनलगे ॥ राहीनसंतांचीयेसंगें ॥ ४ ॥ ॥ ३८९ ॥
पदोपदींपायांपडणें ॥ करुणाजाणभाकावी ॥ १ ॥ ये
गायेगाविसाविया ॥ करुणादयासागरा ॥ २ ॥ जोडो
नियांकरकमळ ॥ नेत्रजळभरोनी ॥ ३ ॥ तुकाउभेंदान
पात्र ॥ पुरवींआर्तविठोबा ॥ ४ ॥ ॥ ३९० ॥
आतांहिशेवटींअसोपायांवरी ॥ वदनीवैखरीवागपुष्पें
॥ १ ॥ नुपेक्षावेंआह्मादीनापांडुरंगा ॥ कृपादानीजगा
माजीतुह्मी ॥ २ ॥ बोळऊनिदेहसांडियेलीशुद्ध ॥ तो
डियेलेभेदजीवशीव ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमनतुमचेचर
णीं ॥ येवढीआयणीपुरवावी ॥ ४ ॥ ॥ ३९१ ॥
तरिचशोभेवेडी ॥ नग्नहोयधडफाडी ॥ १ ॥ कायबोला
चेंगौरव ॥ आंतवरीदोनभाव ॥ २ ॥ मृगजळन्याहाळि
तां ॥ ताननवजेसेवीतां ॥ ३ ॥ नपाहेआणिकाचीआ
स ॥ शूरबोलीजेतयास ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेयालक्षणें ॥
संतीं अळंकारलेणें ॥ ५ ॥ ॥ ३९२ ॥

आग्रहानावेंपाप॥योगींसारावेसंकल्प॥१॥सहजा ऐसेंभांडवल॥ असोनिकांहासाराबोल॥ २॥ तैंनभे टेतेंकाय॥मनाअंगींचेउपाय॥ ३॥तुकाह्मणेधरीसो य॥वासनेचीफोडाडोय॥४॥ ॥३९३॥

नकरीपठणघोषअक्षराचा॥ बीजमंत्रआमुचापांडुरं ग॥ १ ॥ सर्वकाळनामचिंतनमानसीं ॥ समाधानम नासीचिंतनहें ॥ २ ॥ नकरीभ्रमणनरीघेकपाटीं॥जा इनतेथेंदाटीवैष्णवांची ॥ ३ ॥ आननेणेंकांहींनवजेत पाशी॥नाचेदिंडीपाशींजागरणीं॥४॥उपवासव्रतन करीपारणें ॥रामकृष्णह्मणेनारायण॥५॥ आणिका चीसेवास्तुतिनेणेंवानूं ॥तुकाह्मणेआनूंदूजेंकांहीं॥६॥ ॥३९४॥

वाळूमजजनह्मणोकाशिंदळी॥ परिहावनमाळीनवी संवें॥ १ ॥ सांडोनीलौकीकझालीयाउदास॥नाहींभ यआसजीवित्वाची ॥२॥नायीकेवचनबोलतांयालो कां॥ह्मणेझालोंतुकाहरिरत॥३॥ ॥३९५॥

अधिल्याभ्रतारेंकामनव्हेपुरा ॥ ह्मणोनीव्यभिचारा ठाकलीये॥ १ ॥ रात्रदिवसमजपाहिजेजवळी॥क्षण त्यानीराळीनगमेघडी॥२॥नामगोष्टमाझीसोयसांडा आतां॥रतलेअनंतातुकाह्मणे॥ ३॥ ॥३९६॥

हाचिनेमआतांनफीरेमाघारी॥ बैसलेशेजारीगोविं दाचे ॥ १॥घररीघींझालेंपट्टराणीबळें ॥ वरिलेंसाव ळेंपरब्रह्म॥२॥बळियाचाअंगसंगझालाआतां॥नाहीं

भयचिंतातुकाह्मणे ॥ ३॥ ॥३९७॥
नाहींकाममाझेंकाजतुह्मासवें ॥ होतेंगुमठावेंकेलेंआ
तां॥ १ ॥ व्यभीचारमाझापडीलाठाऊका ॥ नसरती
लोकामाजीजालें ॥ २ ॥ नधरावालोभकांहींमाझेवि
शीं॥ झालेंदेवपिशीतुकाह्मणे ॥ ३ ॥ ॥३९८॥
विसरलेंकुळआपुलाआचार ॥ पतिभावेदीरघरासो
यी॥ १॥सांडीलालौकिकभयलाजचिंता॥ रतलेंअनं
ताचित्तमाझें॥२॥ मजआतांकोण्हींआळवालझणी॥
तुकाह्मणेकानींबहिरझालें॥ ३ ॥ ॥३९९॥
नदेखेंनबोलेंनायिकेंआणिक ॥ बैसलाहायेकहरिचि
त्तीं ॥ १ ॥ सासुरमाहेरमजनाहींकोण्ही ॥ येककेलेंदो
नीमिळोनियां॥ २ ॥ आळआलाहोताआह्मीभांडखो
री ॥ तुकाह्मणेखरीकेलीमात ॥ ३ ॥ ॥४००॥
दुजाऐसाकोणबळीआहेआतां॥ हरियाअनंतापासो
नीयां॥ १ ॥ बळियाच्याआह्मीझालोंबळिवंता ॥ करूं
सर्वसत्तासर्वांवरी ॥ २ ॥ तुकाह्मणेआह्मीजीवाच्याउ
दारा॥झालोंप्रीतकरागोविंदासी॥ ३॥ ॥४०१॥
क्षणभरीआह्मीसोशिलेंवाईट ॥ साधीलेंअवीटनीज
सूख ॥ १ ॥ सांडीमांडीकेलीअवघ्याभरोवरी ॥ अ
धीकचीपरीदुःखाचीया॥ २ ॥ तुकाह्मणेयेणेंजाणेंना
हींआतां॥राहिलोंअनंताचीयेपायीं॥३॥ ॥४०२॥
आह्माआह्मींआतांवडीलधाकुटें॥ नाहींपाठीपोटींको
णीदुजें॥१॥ फावलायेकांतयेकविधभावें ॥ हरिआ

ह्मासवेंसर्वभोगी॥ २॥ तुकाह्मणेअंगसंगयेकेठायीं॥ असोजेथेंनाहींदूजेंकोण्ही॥ ३॥ ॥४०३॥

सर्वसुखआह्मीभोगूंसर्वकाळ ॥ तोडियेलेंजाळमोहो पाश ॥ १ ॥ याजसाठींसांडीयेलाभरतार॥ रतलोंया परपुरुषाशीं ॥ २ ॥ तुकाह्मणेआतांगर्भनयेधरूं॥ औ षधजेंकरूंफळनव्हे॥ ३॥ ॥४०४॥

येकाजीवें आतांजीणेंझालेंदोहीं ॥ वेगळेंतेंकांहींनव्हे आतां॥ १ ॥ नारायणाआह्माझालीवेगळिक॥ पुरवि लिहेभाकसांभाळीली ॥ २॥ तुकाह्मणेझालेंसायासा चेंफळ॥ सरलीतेवेळकाळदोन्ही॥ ३॥ ॥४०५॥

हांसोरुसोआतांवाढऊंआवडी ॥ अंतरींचीगोडीअ वीटहे ॥ १ ॥ सेवासुखेंकरुनीविनोदवचन ॥ आह्मी नारायणयेकायेकी ॥ २ ॥ तुकाह्मणेआह्मीझालोंउदा सीन॥ आपुल्याआधीनकेलापती॥ ३॥ ॥४०६॥

मजसवें आतांयेऊंनकाकोण्ही॥सासुरवासीणीबायां नोहो ॥ १ ॥ नसाहावेतुह्मायाजनाचीकूट ॥ बोलतीवा ईटवोखटते ॥ २ ॥ तुकाह्मणेझालोंउदासमोकळ्या ॥ विचरोंगोवळ्यासवें आह्मी ॥ ३ ॥ ॥ ४०७॥

सांगतोंतेंतुह्मीआयिकावेंकानीं ॥ आमुचेनाचणीना चूंनका॥ १ ॥ जोंयावरीतुह्मामागीलाचीआस॥ तोंव रीउदासहोऊंनका॥ २ ॥ तुकाह्मणेकायवायावीणधीं द॥ पतीनागोविंददोन्हीनाहीं ॥ ३॥ ॥४०८॥

शिकविलें तुह्मीं तेरा हे तों वरी ॥ मज आणि हरीवी योग तो॥ १ ॥ प्रसंगीं या नाहीं देहाची भावना ॥ तेथें या वचना कोण मानी ॥ २ ॥ तुका ह्मणे चित्तीं बैसला अनंत ॥ दिसों नेदी नित्य अनित्य तें ॥ ३ ॥ ॥ ४०९ ॥

आजवरी तुह्मा आह्मा नेणपणें ॥ कवतुकें खेळणें संग होता ॥ १ ॥ आतां अनावर झालों अगुणाची ॥ करूं नये तेची करी सुखें ॥ २ ॥ तुका ह्मणे आतां बुडवीलीं दोन्ही ॥ कुळें येक मनीं नारायण ॥ ३ ॥ ॥ ४१० ॥

सासुरी या वीट आला भरतारा ॥ इकडे माहेरा स्वभावेंची ॥ १ ॥ सांडवरी कोण्ही न धरीती हातीं ॥ प्रारब्धाची गती भोगूं आतां ॥ २ ॥ नव्हावी ती झाली आमुची भंडाई ॥ तुका ह्मणे काई लाजों आतां ॥ ३ ॥ ॥ ४११ ॥

मरणाहि आधीं राहिलों मरोनी ॥ मग केलें मनीं होतें तैसें ॥ १ ॥ आतां तुह्मी पाहा आमुचें नवल ॥ नका वेचूं बोल वायां विण ॥ २ ॥ तुका ह्मणे तुह्मी भयाभीता नारी ॥ कैसी संग सरी तुह्मा आह्मा ॥ ३ ॥ ॥ ४१२ ॥

परपुरुषा चें सुख भोगूं वाटे जरी ॥ उतरोनि करीं घ्यावें सीस ॥ १ ॥ संवसारा अंगीं आपुले नि हातें ॥ लाऊनी मागुती पाहों नये ॥ २ ॥ तुका ह्मणे व्हावें तया परि धीट ॥ पतंगा हा नीट दीपा सोयी ॥ ३ ॥ ॥ ४१३ ॥

आई काल परी ऐसें नव्हे बाई ॥ न संडावी सोई भ्रताराची ॥ १ ॥ नव्हे आराणुक लौकिका पासोनी ॥ आपुल्या आ

---

(१) शिर. (२) मुक्तता.

पणगोवीलेंतें॥ २॥ तुकाह्मणेमनकरालकठीण ॥त्या यानिवडोनमजपाशीं॥ ३॥ ॥४१४॥

आहाचवाहाचआंतवरीदोन्ही ॥ नलग्यागडिणीआ ह्मातैशा ॥ १ ॥ भेऊंनयेयेथेंभेडसावेंकोण्हा ॥ आव रोनिमनावंढ्यावा॥ २ ॥ तुकाह्मणेकांहींअभ्यासावां चूनी॥नव्हेहेकरणीभलतीच॥ ३॥ ॥४१५॥

बहुतांच्याआह्मीनमिळोंमत्ताशी ॥ कोण्हीकैसींकैशी भावनेची॥ १॥ विचारकरीतांवायांजायकाळ॥लटी केंतेंमूळफजीतीचें॥ २ ॥तुकाह्मणेतुह्मीकराघटापटा॥ नकाजाऊंवाटाआपुलीया ॥ ३॥ ॥४१६॥

नराहेरसनाबोलतांआवडी ॥ पायींदिल्हीबुडीमाझ्या मनें ॥ १ ॥ मानेलत्यातुह्मीआयीकास्वभावें ॥ मीतों माझ्याभावेंअनुसरलों॥ २ ॥ तुकाह्मणेतुह्मीफिरावेंब हुतीं॥माझीतोहेगतीझालीआतां ॥ ३॥ ॥४१७॥

त्याचेंसुखनाहींआलेंअनुभवा ॥ कठीणहेजीवातोंचि वरी ॥ १ ॥ मागीलाचेंदुःखलागोंनेदीअंगा ॥ अंतरहें संगानेदीपुढें ॥ २ ॥ तुकाह्मणेसर्वांविशींहासंपन्न ॥ जाणतीमहिमानश्रुतिऐसें॥ ३॥ ॥४१८॥

नबोलतांतुझाकळोनयेगूज ॥ ह्मणऊनिलाजसांडी येली॥ १ ॥आतांतुह्मापुढेंजोडितसेंहात॥नकाकोणी अंतपाहूंमाझा॥ २॥तुकाह्मणे आह्मीबैसलोंशेजारीं॥ करीलतेंहरिपाहोंआतां ॥ ३ ॥ ॥४१९॥

नयेजरीतुजमधुरउत्तर॥दिधलासुस्वरनाहींदेवें॥ १॥

नाहींतयावीणभुकेलाविठ्ठल ॥ येइलतैसाबोलरामकृ
ष्ण ॥ २ ॥ देवापाशींमागेआवडीचीभक्ति ॥ विश्वासे
शींप्रीतिभावबळें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमनासांगतोंविचा
र ॥ धरावानिर्द्धारदिसेंदिसा ॥ ४ ॥ ॥ ४२० ॥
सावधझालोंसावधझालों ॥ हरिच्याआलोंजागरणा
॥ १ ॥ जेथेंवैष्णवाचेभार ॥ जयजयकारगर्जतसे ॥
॥ २ ॥ पळोनियांगेलीझोंप ॥ होतेंपापआडतें ॥ ३ ॥
तुकाह्मणेतयाठाया ॥ वोळेछायाकृपेची ॥ ४ ॥ ४२१ ॥
आपुलियाहिताजोअसेजागता ॥ धन्यमातापितातया
चिया ॥ १ ॥ कुळींकन्यापुत्रहोतीजेसात्विक ॥ तयाचा
हरीखवाटेदेवा ॥ २ ॥ गीताभागवतकरितांश्रवण ॥
अखंडचिंतनविठोबाचें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमजघडोत्या
चीसेवा ॥ तरीमाझ्यादैवापारनाहीं ॥ ४ ॥ ॥ ४२२ ॥
अंतरींचीघेतोगोडी ॥ पाहेजोडीभावाची ॥ १ ॥ देव
सोयरासोयरा ॥ देवसोयरादीनाचा ॥ २ ॥ आपुल्याची
वैभवें ॥ शृंगारावेंनिर्मळा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजेवीसवें ॥
प्रेमघावेंप्रीतीचें ॥ ४ ॥ ॥ ४२३ ॥
पावलेंपावलेंतुझेंआह्मासर्व ॥ दुजानकोभावहोऊंदे
ऊं ॥ १ ॥ जेथेंतेथेंदेखेंतुझींचपाऊलें ॥ त्रिभुवनसंच
लेंविठ्ठलागा ॥ २ ॥ भेदाभेदमतेंभ्रमाचेसंवाद ॥ आ
ह्मानकोवादत्याशींदेऊं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआनतुजवीण
नाहीं ॥ नभाऊनीपाहींवाडआहे ॥ ४ ॥ ॥ ४२४ ॥
सुखवोळंबासदावीगोहा ॥ माझेंदुःखनेणापाहा ॥ १ ॥

आवडीचामारिलावेडा ॥ होयह्मणेकैसाभिडा ॥ २ ॥
मजअखंडपोटिचीव्यथा ॥ दुधभातसाकरपथ्या ॥ ३ ॥
दोंप्रहरांनजलहरीयेती ॥ शुद्धिनाहींपडेसुती ॥ ४ ॥ नि
जनयेघालाफुलें ॥ जवळीनसाहतिमुलें ॥ ५ ॥ अंगिचं
दनलावितभाळीं ॥ सदाशूळमाझेकपाळीं ॥ ६ ॥ निपट
मजनचलेअन्न ॥ पायलिगहूंसांजातीन ॥ ७ ॥ गेलेवा
रींआणिलीसाकर ॥ सातदिवसादाहाशेर ॥ ८ ॥ हाड
गळोनिआलेंमास ॥ माझेंदुःखनेणाकैसें ॥ ९ ॥ तुका
ह्मणेगाढवकेला ॥ मेल्यावरीनरकागेला ॥ १० ॥
॥ ४२५ ॥

पुढेंगेलेत्यांचेशोधितमारग ॥ चलाजाऊंमागघेतआ
ह्मी ॥ १ ॥ वंदूंचरणरजसेऊंउष्टावळी ॥ पूर्वकर्माहोळी
करुनीसांडूं ॥ २ ॥ अमुपहेगांठीबांधूंभांडवल ॥ अना
थाविठ्ठलआह्माजोगा ॥ ३ ॥ अवघेहोतीलाभयेकाया
चिंतनें ॥ नामसंकीर्तनेंगोविंदाच्या ॥ ४ ॥ जन्ममरणा
च्याखुंटतीलखेपा ॥ होईलहासोपासिद्धपंथ ॥ ५ ॥ तु
काह्मणेघालूंजीवपणाचीरा ॥ जाऊंत्यामाहेरानीजा
चीया ॥ ६ ॥ ॥ ४२६ ॥

जेविलेतेसंतमागेंउष्टावळी ॥ अवघ्यापत्रावळीकरुनि
झाडा ॥ १ ॥ सोंवळ्याओंवळ्याराहीलोंनिराळा ॥ पा
सूनीसकळाअवघ्यादूरी ॥ २ ॥ परेपरतेंमजनलगेसां
गावें ॥ हेंतोबरवेंदेवेंशीकवीलें ॥ ३ ॥ दुसऱ्यातेआह्मी
नाहींआतळत ॥ जाणोनीसंकेतउभाअसे ॥ ४ ॥ येथेंको

णीकांहींनधरावीशंका ॥ मजचाड्येकाभोजनाची ॥
॥ ५ ॥ लांचावलातुकामारितसेझड ॥ पुरविलेंकोडना
रायणें ॥ ६ ॥ ॥ ४२७ ॥

देवाच्याप्रसादेंकरारेभोजन ॥ व्हालकोणकोण अधि
कारीते ॥ १ ॥ ब्रह्मादिकांसीहेदुर्लभउच्छिष्ट ॥ नकामानूं
वीटब्रह्मरसीं ॥ २ ॥ अवघियांपुरतेंवोसंडलेंपात्र ॥ अ
धिकारसर्वत्रआहेयेथें ॥ ३ ॥ इच्छादानीयेथेंबोळला
समर्थ ॥ आवघेचीआर्तपुरवीतो ॥ ४ ॥ सरेयेथेंऐसेंना
हींकदाकाळ ॥ पुढतिवाटेकवळघ्यावेऐसें ॥ ५ ॥ तुका
ह्मणेपाकलक्षुमीच्याहातें ॥ कामारीसंगातेंनिरुपम ॥
॥ ६ ॥ ॥ ४२८ ॥

अवगुणाचेहातीं ॥ आहेअवघीफजीती ॥ १ ॥ नाहींपा
त्रासवेंचाड ॥ प्रमाणतेंफिकेंगोड ॥ २ ॥ विपतांब्यावा
टी ॥ भरलिलाऊंनयेहोटी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभावा ॥ शु
द्धबरासोंगवावा ॥ ४ ॥ ॥ ४२९ ॥

हरिच्याजागरणा ॥ जातांकांरिनयेमना ॥ १ ॥ कोठपा
हासिलतुटी ॥ आयुष्यवेचेफुकासाठीं ॥ २ ॥ ज्यांचीतु
जगुंती ॥ तेतोमोकलीतीअंतीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबरा ॥
लाभकोणतोविचारा ॥ ४ ॥ ॥ ४३० ॥

देवाधर्मांचीतूंमूर्ती ॥ पापपुण्यतुझेहातीं ॥ १ ॥ मजसोड
वीदातारा ॥ कर्मापासोनिदुस्तरा ॥ २ ॥ जरीकरिसी
अंगीकार ॥ तरींकायमाझाभार ॥ ३ ॥ अहोजीवींच्या
जीवना ॥ तुकाह्मणेनारायणा ॥ ४ ॥ ॥ ४३१ ॥

सदामाझेडोळेजडोतुझेमूर्ती ॥ रखुमाईच्यापतिसोय
रीया ॥ १ ॥ गोडतुझेंरूपगोडतुझेंनाम ॥ देईमजप्रेमस
र्वकाळ ॥ २ ॥ विठोमाउलीयेहाचिवरदेई ॥ येऊनियां
राहींह्रदयामाजी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकांहींनमागेंआणि
क ॥ तुझेपायींसुखसर्वआहे ॥ ४ ॥ ॥ ४३२ ॥
राजससकुमारमदनाचापुतळा ॥ रविशशिकळालो
पलीया ॥ १ ॥ कस्तुरिमळवटचंदनाचीउटी ॥ रुळेमा
ळकंठींवैजयंती ॥ २ ॥ मुगुटकुंडलेंश्रीमुखशोभलें ॥
सुखाचेंवोतिलेंसकळही ॥ ३ ॥ कांसेसोनसळापांघरे
पाटोळा ॥ घननीळसांवळाबाईयानो ॥ ४ ॥ सकळही
तुह्मीक्षागेयेकसवा ॥ तुकाह्मणेजीवाधीरनाहीं ॥ ५ ॥
॥ ४३३ ॥
करकटावरीतुळसीच्यामाळा ॥ ऐसेंरूपडोळांदावींहरी
॥ १ ॥ ठेविलेचरणदोन्हीविटेवरी ॥ ऐसेंरूपहरीदावीं
डोळां ॥ २ ॥ कटीपीतांबरकासेमिरविली ॥ दाखवी
वहिलीऐसीमूर्ती ॥ ३ ॥ गरुडपारावरीउभाराहिलासी ॥
आठवेमानसींतेंचिरूप ॥ ४ ॥ झुरोनियांजराहोऊंपा
हेआतां ॥ येईपंढरीनाथाभेटावया ॥ ५ ॥ तुकाह्मणे
माझीपुरवावीआस ॥ विनंतीउदासकरूंनये ॥ ६ ॥
॥ ४३४ ॥
गरुडाचेपारींकासेपीतांबर ॥ सांवळेमनोहरकेंदेखे
न ॥ १ ॥ बरव्याबरवंटाघनमेघसांवळा ॥ वैजयंती
माळागळांशोभे ॥ २ ॥ मुगुटमाथाकोटिसूर्याचाझळा

ळ ॥ कौस्तुभनिर्मळशोभेकंठीं ॥ ३ ॥ वोतींवचांगलें
सुखाचेंसकळ ॥ वामांगींविल्हाळरुक्मादेवी ॥ ४ ॥ उ
द्धवअक्रूरउभेदोन्हीकडे ॥ वर्णितीपवाडेसनकादिक
॥ ५ ॥ तुकाह्मणेनढेआणिकांसारिखा ॥ तोचीमाझा
सखापांडुरंग ॥ ६ ॥ ॥ ४३५ ॥
ब्रह्मादिकजयालाभासीठेंगणें ॥ बळियेआह्मीभलेश
रणागत ॥ १ ॥ कामनेच्यात्यागेंभजनाचालाभ ॥ झा
लापद्मनाभसेवाॠणी ॥ २ ॥ कामधेनुचीयाक्षीरापार
नाहीं ॥ इच्छेचीयावाहेवरुषाव ॥ ३ ॥ बैसलीयेठाईं
लागलेंभरतें ॥ त्रिपुटीवरुतेंभेदीएसें ॥ ४ ॥ हारिनाहीं
आह्माविष्णुदासाजगीं ॥ नारायणअंगींवीसावला
॥ ५ ॥ तुकाह्मणेबहुवाटेंहेंभोजन ॥ नाहींरीताकोणरा
हताराहा ॥ ६ ॥ ॥ ४३६ ॥
दुजेंखंडेतरी ॥ उरलातोअवघाहरी ॥ आपणाबाहेरी ॥
नलगेठावधुंडावा ॥ १ ॥ इतुलेंजाणावयाजाणा ॥ कों
डेतरिमनेंमना ॥ पारधीच्याखुणा ॥ जाणेतेणेंचिसा
धाव्या ॥ २ ॥ देहआधिकायखरा ॥ देहसंबंधपसारा ॥
बुजगावणेंचोरा ॥ रक्षणसेंभासतसें ॥ ३ ॥ तुकाकरि
जागा ॥ नकोचाचपूंवाउगा ॥ आहेसीतूंजागा ॥ अं
गेंडोळेउघडी ॥ ४ ॥ ॥ ४३७ ॥
विष्णुमयजगवैष्णवाचाधर्म ॥ भेदाभेदभ्रमअमंग
ळ ॥ १ ॥ ऐकाजीतुह्मीभक्तभागवत ॥ करालतेंहितस
त्यकरा ॥ २ ॥ कोण्याहिजीवाचानघडोमत्सर ॥ वर्म

सर्वेश्वरपूजनाचें ॥३॥ तुकाह्मणेयेकादेहाचेअवयव ॥
सुखदुःखजीवभोगपावे ॥ ४ ॥ ॥ ४३८ ॥
आह्मीतरीआस ॥ झालोंटाकोनिऊदास ॥ १ ॥ आतां
कोणभयधरी ॥ पुढेंमरणाचेंहरी ॥ २ ॥ भलतेठाईपडो ॥
देहतुरंगींहाचढो ॥ ३ ॥ तुमचेतुह्मापाशी ॥ आह्मीआ
होंजैशीतैशीं ॥ ४ ॥ गेलेमानामान ॥ सुखदुःखाचेंखं
डण ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेचित्तीं ॥ नाहींवागवीतखंती ॥ ६ ॥
॥ ४३९ ॥
कोणीनिंदीकोणीमारी ॥ वंदिकोणीपूजाकरी ॥ १ ॥ म
जेंहंहीतेंहीनाहीं ॥ वेगळातोदोंपासूनी ॥ २ ॥ देहभोगें
भोगघडे ॥ जेंजेंजोडेतेंतेंबरें ॥ ३ ॥ अवघेंपावेनाराय
णीं ॥ जनार्दनींतुकयाचें ॥ ४ ॥ ॥ ४४० ॥
जनविजनझालेआह्मा ॥ विठ्ठलनामप्रमाण ॥ १ ॥ पा
हेंतिकडेबापमाय ॥ विठ्ठलआहेरखूमाय ॥ २ ॥ वनपट्ट
णयेकभाव ॥ अवघाठावसरताझाला ॥ ३ ॥ आठवेना
सुखदुःखा ॥ नाचेतुकाकवतूकें ॥ ४ ॥ ॥ ४४१ ॥
हिराठवीतांऐरणीं ॥ वांचेमारीतांजोघणीं ॥ १ ॥ तोचि
मोलपावेखरा ॥ ऐरणीचाहोयचुरा ॥ २ ॥ मोहरातोची
अंगें ॥ सूतनजळेज्याच्यासंगें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतोचीसं
त ॥ सोसीजगाचाआघात ॥ ४ ॥ ॥ ४४२ ॥
आलिंगनघडे ॥ मोक्षसायुज्यताजोडे ॥ १ ॥ ऐसासंतां
चामहिमा ॥ झालीबोलायाचीसीमा ॥ २ ॥ तीर्थेंपर्वका

ळ॥ अवघींपायांपेंसकळ॥ ३॥ तुकाह्मणेदेवा॥ त्या
चीकेलीपावेसेवा॥ ४॥ ॥ ४४३॥
माझीयामीपणा॥ झालायावरिउगाणा॥ १॥ भोगी
त्यागीपांडुरंग॥ त्यानेंवसविलेंअंग॥ २॥ टाळीलेंनि
मित्य॥ फारथोडेंघातहित॥ ३॥ यावेंकामावरी॥ तुका
ह्मणेनाहींउरी॥ ४॥ ॥ ४४४॥
सकळचिंतामणीशरीर॥ जरीजायअहंकारसमूळआ
शा॥ निंदाहिंसानाहींकपटदेह॥ बुद्धिनिर्मळस्फटिकजै
सा॥ १॥ मोक्षाचेंतीर्थनलगेवाराणशी॥ येतितयापाशीं
अवघेजन॥ तीर्थासीतीर्थझालातोचीयेक॥ मोक्षतेणें
दर्शनें॥ २॥ मनशुद्धतयाकायकरिसीमाळा॥ मंडितस
कळाभूषणासी॥ हरीच्यागुणेंगर्जतातिसदा॥ आनंद
तयामानसीं॥ ३॥ तनमनधनदिल्हेंपुरुषोत्तमा॥ आ
शानाहींकवणाची॥ तुकाह्मणेतोपरिसाहुनि॥ आगळ
कायमहिमावर्णूत्याची॥ ४॥ ॥ ४४५॥
आहेतेंसकळकृष्णासीअर्पण॥ नकरीतांमनदुजेभावीं
॥ १॥ ह्मणऊनिपाठीलागतीलभूतें॥ येतीगवसीतपां
चजणें॥ २॥ ज्याचेंत्यावंचलेआठवनहोतां॥ दंडयानि
मित्ताकारणहा॥ ३॥ तुकाह्मणेकाळेंचेपियेलागला॥
मीमीवेळोवेळाकरीतसे॥ ४॥ ॥ ४४६॥
महारासीशिवे॥ कोपेब्राह्मणतोनव्हे॥ १॥ तयाप्राय
श्चितकांहीं॥ देहत्यागकरितांनाहीं॥ २॥ नातळेचांडा
ळ॥ त्याचाअंतरींविटाळ॥ ३॥ ज्याचासंगचित्तीं॥ तु

काह्मणेतोतेयाती ॥ ४ ॥ ॥ ४४७ ॥
तेलीणीशींरुसलारेडा ॥ रागेंकोरडेखातोभिडा ॥ १ ॥
आपुलेंहितआपणपाहीं ॥ संकोचतोनधरीकांहीं ॥ २ ॥
नाडिलेंलोकांटाकिलागोहो ॥ बोडिलेंढोकेंसांडिलामो
हो ॥ ३ ॥ सेजारिणीच्यागेलीरागें ॥ कुतऱ्यांनींघरभरि
लेंमागें ॥ ४ ॥ पिसांच्यारागेंभाजिलेंघर ॥ नागवलीते
णेंफार ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेवाचारागें ॥ फेडिलेंसोवळेंदेखि
लेंजगें ॥ ६ ॥ ॥ ४४८ ॥
मजदासकरीत्याचा ॥ संतदासाच्यादासाचा ॥ १ ॥ म
गहोऊंकल्पवरी ॥ सुखेंगर्भवासहरी ॥ २ ॥ नीचवृत्ति
काम ॥ परिमुखींतुझेंनाम ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसेवे ॥ माझे
संकल्पवेंचावे ॥ ४ ॥ ॥ ४४९ ॥
सदातळमळ ॥ चित्ताचीयेहळहळ ॥ १ ॥ त्याचेंदर्शनन
व्हावें ॥ शवअसतांतोजीवें ॥ २ ॥ कुशब्दाचीघाणी ॥
अमंगळव्यालीवाणी ॥ ३ ॥ नेणेशब्दपर ॥ तुकाह्मणे
परउपकार ॥ ४ ॥ ॥ ४५० ॥
जयासीतेंनाहींयेकादशीव्रत ॥ जाणावेतेंप्रेतशवलो
कीं ॥ १ ॥ त्याचेदिवसनित्यकाळलेखीताहे ॥ रागेंदांत
खायेकरकरां ॥ २ ॥ जयाचीयेद्वारींतुळसीवृंदावन ॥
नाहींतेंस्मशानगृहजाण ॥ ३ ॥ जयेकुळींनाहींयेकहि
वैष्णव ॥ त्याचाबुडेभवनदीताफा ॥ ४ ॥ विठोबाचें
नामनुच्चारीजेंतोंड ॥ प्रत्यक्षतेंकुंडचर्मकाचें ॥ ५ ॥
तुकाह्मणेत्याचेकाष्ठहातपाय ॥ कीर्तनानवजायहरी

च्याजो ॥ ६ ॥ ॥ ४५१ ॥

आह्मीसदैवसूडके ॥ जवळियेतांचोरधाके ॥ जाऊंपुडी
भिके ॥ कुतरींघरराखीती ॥ १ ॥ नांदणूकऐसीसांगा ॥ ना
हींतरीवायाभंगा ॥ थोरपणअंगा ॥ तरीऐसें आणावें
॥ २ ॥ अक्षयीसाचार ॥ केलेसायासानींघर ॥ येरंडशि
वार ॥ दुजाभारनसाहाती ॥ ३ ॥ धनकणघरोघरीं ॥
पोटभरीभीकेवरी ॥ जतनतेकरी ॥ कोणगुरेंवासरें ॥
॥ ४ ॥ झालीसकळनिश्चिंती ॥ भांडवलशेणमाती ॥ झ
ळझळितभिंती ॥ वृंदावनेंतुळसीसी ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेदे
वा ॥ अवघानिरविलाहेवा ॥ कुटुंबाचीसेवा ॥ तोचिक
रीआमुच्या ॥ ६ ॥ ॥ ४५२ ॥

पराविचानारीमाऊलीसमान ॥ मानलीयाधनकोण
वेंचे ॥ १ ॥ नकरितांपरनिंदाद्रव्यअभिलाष ॥ कायतु
मचेंयासवेंचेसांगा ॥ २ ॥ बैसलीयाठाईंह्मणतांराम
राम ॥ कायहोयश्रमऐसेंसांगा ॥ ३ ॥ संतांचेवचनींमा
नितीविश्वास ॥ कायतुमचेंयासवेंचेसांगा ॥ ४ ॥ खरें
बोलतांकोणलागतीसायास ॥ कायवेंचेयासऐसेंसां
गा ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेदेवजोडयाजसाठीं ॥ आणिकतेअ
टीनलगेकांहीं ॥ ६ ॥ ॥ ४५३ ॥

शुद्धबीजापोटीं ॥ फळेंरसाळगोमटीं ॥ १ ॥ मुखींअमृ
ताचीवाणी ॥ देहवेंचावाकारणीं ॥ २ ॥ सर्वांगींनिर्म
ळ ॥ चित्तजैसेंगंगाजळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजाती ॥ ताप
दर्शनेंविश्रांती ॥ ४ ॥ ॥ ४५४ ॥

चित्तसमाधानें ॥ तरीवीषवाटेसोने ॥ १ ॥ बहुखोटा अतिशय ॥ जाणाभलेसांगोंकाय ॥ २ ॥ मनाचेतळमळे ॥ चंदनेहीअंगपोळे ॥ तुकाह्मणेदुजा ॥ उपचारपीडापूजा ॥ ३ ॥ ॥ ४५५ ॥

परिमळह्मणूनचोळोंनयेफूल ॥ खाऊंनयेमूळआवडतें ॥ १ ॥ काययेकनव्हेधरीतांअंतरीं ॥ कासवीचेपरीवेळोंवेळां ॥ २ ॥ मोतियांचेपाणीचाखूंनयेस्वाद ॥ यंत्रभेदुनिनादपाहूंनये ॥ ३ ॥ कर्मफळह्मणुनीइछुंनयेकाम ॥ तुकाह्मणेवर्मदाऊंनका ॥ ४ ॥ ॥ ४५६ ॥

मायातेचिब्रह्मब्रह्मतेचीमाया ॥ अंगआणिछायातयापरी ॥ १ ॥ तोडीतांनतुटेसारितांनिराळी ॥ लोटांगणातळींहारपती ॥ २ ॥ दुर्जेनाहींतेथेंबळकोणासाठीं ॥ आणिकतेअटीविचाराची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेउंचवाढेउंचपणें ॥ ठेंगणीलवणेंजैसीतैसी ॥ ४ ॥ ॥ ४५७ ॥

दुर्जनासिकरीसाह्य ॥ तोहीलाहेदंडहे ॥ १ ॥ शिंदळीचाकुंटणिवाटा ॥ संगखोटाखोट्याचा ॥ २ ॥ येरयेराकाचणीभेटे ॥ अंगीउठेतेथुनी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकापूंनाकें ॥ पुढेंआणिकेंशिकवीति ॥ ४ ॥ ॥ ४५८ ॥

वृत्तिभूमिराज्यद्रव्यऊपार्जीती ॥ जाणात्यानिश्चितीदेवनाहीं ॥ १ ॥ भाडेंकरीवाहेपाठीवरिभार ॥ अंतरींचेंसारलाभनाहीं ॥ २ ॥ देवपूजेवरीठेऊनियांमन ॥ पाषाणापाषाणपूजीलोभें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेफळचिंतीतीआदरें ॥ लाघवहेचारशिंदळीचे ॥ ४ ॥ ॥ ४५९ ॥

पवित्रसोंवळीं ॥ येकतीं वभूमंडळीं ॥ १ ॥ ज्यांचाआ
वडतादेव ॥ अखंडितप्रेमभाव ॥ २ ॥ तींचभाग्यवंतें ॥
सरितिपूरतीधनवित्तें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवा ॥ त्यांचीके
लोपायसेवा ॥ ४ ॥ ॥ ४६० ॥

आशाबद्धजन ॥ कायजागेनारायण ॥ १ ॥ करीइंद्रि
याचीसेवा ॥ पाहेआवडीचाहेवा ॥ २ ॥ भ्रमलेचावळे ॥
तैसेंउचितनकळे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेविषें ॥ अन्ननाशीये
लेंजसें ॥ ४ ॥ ॥ ४६१ ॥

ढेकरेंजेवणदिसेसाचें ॥ नाहींतरीकाचेकुंथाकुंथी ॥
॥ १ ॥ हेहिबोलतेहिबोल ॥ कोरडेफोलरुचीवीण ॥ २ ॥
गव्हाचियाहोतीपरी ॥ फकेवरिखाऊंनये ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणेहातींचेकांकण ॥ तयासीदर्पणविल्हाळका ॥ ४ ॥
॥ ४६२ ॥

करावीतेपूजामनेंचीउत्तम ॥ लौकीकाचेंकामकायअ
से ॥ १ ॥ कळावेंतयासीकळेअंतरींचें ॥ कारणतेंसाचें
साचाआंगीं ॥ २ ॥ अतिशयअंतींलाभकिंवाघात ॥ फ
ळदेतेंचित्तबीजऐसें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजनराहेसमाधा
न ॥ ऐसेतेंभजनपारपावी ॥ ४ ॥ ॥ ४६३ ॥

नव्हेआराणुकसंसाराचेहातीं ॥ सर्वकाळचित्तींहाचि
धंदा ॥ १ ॥ देवधर्मसांदीपडिलासकळ ॥ विषयींगोंध
ळगाजतसे ॥ २ ॥ रात्रंदिसनपुरेकुटुंबीसमाधान ॥
दुर्लभदर्शनईश्वराचें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआत्महत्यारेघा
तकी ॥ कैसीहोतेचुकीनारायणीं ॥ ४ ॥ ॥ ४६४ ॥

स्मशानतेभूमीप्रेतरूपीजन ॥ सेवाभक्तिहीनग्रामवासी ॥ १ ॥ भरतीलपोटेंश्वानाचीयापरि ॥ वस्तिदिली घरींयमदूतां ॥ २ ॥ अपुज्यलिंगतेथेंअतितनेघेथारा॥ ऐशीवस्तीचोरांकंटकांची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनाहींठावी स्थितिमती ॥ यमाचिनिश्चितीकूळवाडी॥ ४॥४६५॥

एकादशीसोमवारनकरीती ॥ कोणत्यांचीगतीहोइल नेणो॥ १॥ कायकरूंबहुवाटेतळमळ॥ आंधळींसकळबहिर्मुख ॥ २ ॥ हरिहरानाहींबोटभरिवाती ॥ कोणत्याचीगतीहोईलनेणों॥ ३॥ तुकाह्मणेनाहींनारायणीं प्रीति ॥ कोणत्याचीगतीहोईलनेणों॥ ४॥ ॥४६६॥

आंहकटोत्याचेकरितीपितर॥ वंशींदुराचारपुत्रझाला ॥ १ ॥ गळेचिनागर्भनद्धेचिकांवांझ ॥ मातात्याचीला जलावापापी॥ २॥ परपीडापरद्वारींसावधान॥ सादरचीमनअभाग्याचें ॥ ३॥ नमिळतानिंदाचाहडीउपवास॥ संग्रहावेदोषसकळही ॥ ४॥ परउपकारपुण्यत्यावावडें ॥ विषाचेंतेंकीडदुग्धींमरे ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेतोचीविटाळाचीमूर्ति ॥ दयाक्षमाशांतिनातळेत्या ॥ ॥६॥ ॥४६७॥

श्वानशीघ्रकोपी ॥ आपणाघातकरपापी॥ १॥ नाहींभांडआणिधीर॥ उपदेशनजिरेक्षीर ॥ २ ॥ माणसासीभुंके ॥ विजातीनेंद्यावेंथुंकें ॥ ३॥ तुकाह्मणेचित्त॥ मळिनकरीतेंफजित॥ ४॥ ॥४६८॥

---

(१) हाहाकार.

देखोनिहरिखेलीअंड ॥ पुत्रजालाह्मणेरांड ॥ तंवतो
झालाभांड ॥ चाहाडचोरटासिंद्ळ ॥ १ ॥ जायेतिकडे
पीडीलोका ॥ जोडिभांडवलथुंका ॥ थोरजालाचुका ॥
वरकानाहींघातली ॥ २ ॥ भूमिकांपेत्याच्याभारें ॥ कुं
भीपाकाचींशरीरें ॥ निष्ठुरउत्तरें ॥ पापदृष्टिमळिनचि
त्त ॥ ३ ॥ दुराचारीतोचांडाळ ॥ पापसंगातेंविटाळ ॥
तुकाह्मणेखळ ॥ ह्मणोनियांनिषिद्ध ॥ ४ ॥ ॥ ४६९ ॥
नेणोंगाणेंकंठनाहींतोसुस्वर ॥ घालूंतुजभारपांडुरंगा ॥
॥ १ ॥ नेणोंरागवेळकाळघातमात ॥ तुझेपायींचित्तठे
वींदेवा ॥ २ ॥ तुकाह्मणेमजचाडनाहींजना ॥ तुजनारा
यणावांचूनियां ॥ ३ ॥ ॥ ४७० ॥
माझीपाठकराकवी ॥ दारोदारऊठलावी ॥ १ ॥ तवत
यापारखिसिव ॥ लाजठावसांडितो ॥ २ ॥ उठावळी
करुनीजमा ॥ कुंथोनिप्रेमाआणितसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
बाहेरमुद्री ॥ आहाचगोंविंदीनसरती ॥ ४ ॥ ४७१ ॥
उपाधीच्यानावेंघेतलासितोडा ॥ नेदुंआतांपीडाआ
तळोंते ॥ १ ॥ काशासाठींहातभरोनिधुवावे ॥ चालती
यागोवेमारगासी ॥ २ ॥ कायनाहींदेवेंकरोनिठेवीलें ॥
असेंतेंआपूलेंतेतेठाईं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजेव्हांगेलाअहं
कार ॥ तेव्हांआपपरबोळविले ॥ ४ ॥ ॥ ४७२ ॥
योगाचेंतेंभाग्यक्षमा ॥ अधींदमाइंद्रियें ॥ १ ॥ अव
घींभाग्येंयेतीघरा ॥ देवसोयराझालीया ॥ २ ॥ मिरा
सीचेंह्मणूंसेत ॥ नाहींदेतपीकउगें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेउचि

तजाणा॥उगिचशीणकाशाला॥४॥ ॥४७३॥

नयेनेत्रींजळ॥नाहींअंतरींकळवळ॥१॥तोहेचाव
टीचेबोल॥जनरंजवणेफोल॥२॥नफळेउत्तरीं॥नाहीं
स्वामीजोसादर॥३॥तुकाह्मणेभेटी॥जंवनाहींदृष्टादृ
ष्टी॥४॥ ॥४७४॥

वाइलसुवासिणआई॥आपणपीतरांचेठाईं॥१॥थो
रवेचझालानष्टा॥आवघ्याअपसव्यचेष्टा॥२॥विष
याचेचरवणी॥केलीआयुष्यागाळणी॥३॥तुकाह्म
णेलंडा॥नाहींदयादेवधोंडा॥४॥ ॥४७५॥

दानेंकांपेहात॥नावडेतेविषमात॥१॥कथीचावटी
चेबोल॥हिंगक्षीरमिथ्याफोल॥२॥नवजातीपाय॥
तीर्थाह्मणेवेचूंकाय॥३॥तुकाह्मणेमनींनाहीं॥नये
आकारातेंकांहीं॥४॥ ॥४७६॥

वळितेजेंगाई॥त्यासिफारलागेकाई॥१॥निवेभावा
च्याउत्तरीं॥भलतेयेकेधणीवरी॥२॥नलगतीप्रकार॥
कांहींमनाचाआदर॥३॥सांडिथोरपणा॥तुकाह्मणे
सवेंदिना॥४॥ ॥४७७॥

मैत्रकेलामहाबळी॥कामानयेतिअंतकाळीं॥१॥अ
धींघेरेरामनाम॥सामाभरीहाउत्तम॥२॥नाहींतरी
यम॥दांतखाताकरकरा॥३॥धनमेळविलेंकोडी॥
तुजघेतल्यानसोडी॥४॥कामानयेहापरिवार॥सैन्य
लोकबहूफार॥५॥तंववरीमीरवीबळ॥जंवआला

नाहींकाळ ॥ ६ ॥ तुकाह्मणेबापा ॥ जाचचुकवींयाखे
पा ॥ ७ ॥ ॥ ४७८ ॥

सुखपाहातांजवापाडे ॥ दुःखपर्वतायेवढे ॥ १ ॥ धरिध
रीआठवण ॥ मानीसंताचेंवचन ॥ २ ॥ नेलेरात्रिनेते
अर्धे ॥ बाळपणजराव्याध ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेंपुढा ॥ घा
णाजुंपिजेशीमूढा ॥ ४ ॥ ॥ ४७९ ॥

कानडीनेकेलामऱ्हाटीभ्रतार ॥ येकाचेउत्तरयेकानये
॥ १ ॥ तैसेंमजनकोकरूंकमलापती ॥ देईयासंगतीस
ज्जनाची ॥ २ ॥ तिनेंपाचारिलेंइत्तबोह्मणून ॥ येरुपळे
आनझालीआतां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेरयेराजेविच्छि
न्न ॥ तथेंवाढेशीणसुखापोटीं ॥ ४ ॥ ॥ ४८० ॥

बोलायाचात्यासी ॥ नकोसंबंधमानसीं ॥ १ ॥ जया
घडलीसंतनिंदा ॥ तुजविसरोनीगोविंदा ॥ २ ॥ जळो
त्याचेंतोंड ॥ नकोदृष्टीपुढेंभांड ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवा ॥
तयादूरीमजठेवा ॥ ४ ॥ ॥ ४८१ ॥

तिळजाळीलेतांदूळ ॥ कामक्रोधतसेचीखळ ॥ १ ॥
करिशिणलासीवाउगा ॥ नभजतांपांडुरंगा ॥ २ ॥ मा
नदंभपोटासाठीं ॥ केलीअक्षराचीअटी ॥ ३ ॥ तपकरु
नीयांतीर्थाटणें ॥ वाढवीलाअभीमान ॥ ४ ॥ वांटिलें
तेंधन ॥ केलीअहंताजतन ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेवर्म ॥ चु
कलीयातोअधर्म ॥ ६ ॥ ॥ ४८२ ॥

संसाराच्यातापेंतापलोंमीदेवा ॥ करितांयासेवाकुटुंबा

(१) इकडे ये. (२) दुसरी अ० वेगळी, म्ह० अस्पर्श.

ची ॥ १ ॥ ह्मणऊनितुझेआठवीलेपाय ॥ येइंवोमाझेमा
येपांडुरंगे ॥ २ ॥ बहुतांजन्मींचाझालोंभारवाही ॥ सु
टीजेहेंनाहींवर्मठावें ॥ ३ ॥ वेढियेलेंचोरींअंतर्बाह्या
त्कारी ॥ कणवनकरीकोणमाझी ॥ ४ ॥ बहुपांगवी
लोंबहुनागवीलों ॥ बहुदिवसझालोंकासावीस ॥ ५ ॥
तुकाह्मणेआतांधांवघालीवेगीं ॥ ब्रीदतुझेंजगींदीना
नाथा ॥ ६ ॥ ॥ ४८३ ॥
भक्तऋणीदेवबोलतीपुराणें ॥ निर्धारवचनेंसाचकरीं
॥ १ ॥ मागेंकायजाणाआयकीलीमात ॥ कबीराचेसा
तेघडियावांटी ॥ २ ॥ माघारीयाधनेंआणिलेंघरासी ॥
नाहीकेलात्यासीत्यागतेणें ॥ ३ ॥ नामदेवाघरींद्रव्य
आणियेले ॥ तेणेंलुटवीलेंद्वीजाहातीं ॥ ४ ॥ प्रत्यक्षासी
कायद्यावेंहेंप्रमाण ॥ येकोबाचेऋणफेडीयेलें ॥ ५ ॥
बीजदळोनीयांकेलीआराधना ॥ लागेनारायणापेर
णाते ॥ ६ ॥ तुकाह्मणेनाहींजयासीनिर्द्धार ॥ नाडीला
साचारतोचीयेक ॥ ७ ॥ ॥ ४८४ ॥
भोरप्यानेंसोंगपालटिलेंवरी ॥ बकध्यानकरीमच्छा
जैसा ॥ १ ॥ टिळामाळामैंदमुद्रालावीआंगीं ॥ देखोन
दिजगींफांसेजैसे ॥ २ ॥ ढिवरयामत्स्याचाराघालीजै
सा ॥ भितरीलफांसाकळोंनेदी ॥ ३ ॥ खाटिकहास्नेह
वादेंपशुपाळी ॥ कापावयानळीतयासाठीं ॥ ४ ॥ तु
काह्मणेंतैसाभलामीलोकांत ॥ परितुंकृपावंतपांडुरं
गा ॥ ५ ॥ ॥ ४८५ ॥

भोगेंघडेत्याग ॥ त्यागेंअंगायेतीभोग ॥ १ ॥ ऐसेंउफ
राटेंवर्म ॥ धर्माचेचीअंगींधर्म ॥ २ ॥ देव अंतरेतेंपाप ॥
खोटेंवाऊगासंकल्प ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभीडखोटी ॥ ला
भविचाराच्यापोटीं ॥ ४ ॥ ॥ ४८६ ॥
गेलीवीरसरी ॥ मगत्यासीरांडमारी ॥ १ ॥ मगनयेतै
सीसत्ता ॥ गेलीमागीलआणितां ॥ २ ॥ भंगलियाचि
त्ता ॥ नयेकशानेसंपादितां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधीर ॥ भंग
लीयापाठींकर ॥ ४ ॥ ॥ ४८७ ॥
मुक्ताहारनलगेआणिकसाधनें ॥ अल्पनारायणेंदा
खविलें ॥ १ ॥ कलीयुगामाजीकरावेंकीर्तन ॥ तेणेंना
रायणदेइलभेटी ॥ २ ॥ नलगेलौकीकसांडावावेव्हार ॥
घ्यावेंवनांतरभस्मदंड ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमजआणिक
उपाव ॥ दिसतीतवावनामावीण ॥ ४ ॥ ॥ ४८८ ॥
कंठींकृष्णमणी ॥ नाहींअशुभतेवाणी ॥ १ ॥ होकापुरु
षअथवानारी ॥ रांडतयानावेंखरी ॥ २ ॥ नाहींहातींदा
न ॥ शूरपणाचेंकांकण ॥ ३ ॥ वाळियेलेसंतीं ॥ केली
बोडोनिफजिती ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेताळा ॥ नाहींत्याची
अवकळा ॥ ५ ॥ ॥ ४८९ ॥
मायाब्रह्मऐसेंह्मणतीधर्मठक ॥ आपणासरिसेलोक
नागवीले ॥ १ ॥ विषयाचालंपटशिकवीकुविद्या ॥ म
नामागेंनाद्याहोउनिफीरे ॥ २ ॥ करुनीखातांपाकजिरे
सुरणरायी ॥ करितांआतताई दुःखपावे ॥ ३ ॥ औष
धद्यावयाचाळवीलेंबाळ ॥ दाऊनीयांगूळदृष्टीपुढें ॥

॥ ४ ॥ तरावया आधीं शोधा वेदवाणी ॥ वांझट बोलणीं वारा त्यांचीं ॥ ५ ॥ तुका ह्मणे जया पिंडाचें पाळण ॥ न घडे नारायण भेटे तया ॥ ६ ॥ ॥ ४९० ॥

मृगजळ दिसे साच पाणी ऐसें ॥ खोटियाचें पीसें ऊर फोडी ॥ १ ॥ जाणोनि कां करा आपुलाले घात ॥ विचार रहित लवलाहीं ॥ २ ॥ संचित सांगाती बोळवण सवें ॥ आचरलें घ्यावें फळ तेणें ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे शेखीं स्मशानतों वरी ॥ संबंध गोंवरी अंगीं सवें ॥ ४ ॥ ॥ ४९१ ॥

गौळियाचीं ताकें पिरें ॥ कोण पोरें चांगलीं ॥ १ ॥ येवढा त्याचा छंद देवा ॥ काय सेवा भक्ती ते ॥ २ ॥ काय उपास पडिले होते ॥ कण्या भोंवते विदुराच्या ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे कुब्जा दासी ॥ रूपराशी हीन कळा ॥ ४ ॥ ॥ ४९२ ॥

आतां तरी पुढें हाचि उपदेश ॥ नका करूं नाश आयुष्याचा ॥ १ ॥ सकळांच्या पायीं माझे दंडवत ॥ आपुलालें चित्त शुद्ध करा ॥ २ ॥ हित तें करावें देवाचें चिंतन ॥ करुनियां मन शुद्ध भावें ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे हित होय तो व्यापार ॥ करा काय फार शीकवावें ॥ ४ ॥ ॥ ४९३ ॥

भक्ताविण देवा ॥ कैचें रूप घडे सेवा ॥ १ ॥ शोभविलें येरयेरा ॥ सोनें येके ठाईं हिरा ॥ २ ॥ देवावीण भक्ता ॥ कोण देतो निष्कामता ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे बाळ ॥ जैसें माता स्नेहजाळ ॥ ४ ॥ ॥ ४९४ ॥

विश्वाचा जनिता ॥ ह्मणे यशोदेसी माता ॥ १ ॥ ऐसा भक्ताचा अंकित ॥ लागे तैसी चाल वी प्रीत ॥ २ ॥ नि

ष्कामनीराळा॥॥गोपींलावीयलाचाळा॥३॥तुका
ह्मणेआलें॥रूपअव्यक्तचांगलें॥४॥ ॥४९५॥
कायदिनकरा॥कोंबड्यानेंकेलाखरा॥१॥कांहोऐसा
संतठेवा॥भारमाझेमाथादेवा॥२॥आडवीलेंदासीं॥
तरीकामरतीउपवासी॥३॥तुकाह्मणेहातीं॥कळास
कळअनंतीं॥४॥ ॥४९६॥
जेवितांहिधरी॥नाकह्मागतीयापरी॥१॥ऐसीयाचा
करितांचाळा॥आपुलीचअवकळा॥२॥सांडावेंमां
डावें॥कायऐसेंनाहींठावें॥३॥तुकाह्मणेकरी॥ताक
दूधायेकसरी॥४॥ ॥४९७॥
ह्मकापुत्रपत्नीबंधु॥त्यांचातोडावासंबंधु॥१॥कळों
आलेखत्याळऐसे॥शिवोंनयेलिंपोंदोषें॥२॥फोडा
वेंमडकें॥मेलेलखींघ्यावेंयेकें॥३॥तुकाह्मणेत्यागें॥
वीणचुकीजेनाभोगें॥४॥ ॥४९८॥
व्यालयावीणशोभनतातडी॥चारतेगधडीकरीतसे॥
॥१॥कासयापाल्हाळआणिकाचेंदेखी॥सांगतांनव्हे
चुकीसाकेरसी॥२॥कुंथाच्याढेकरेंनदेवेलपुष्टी॥रूप
दाविकुष्टिमळिनवरी॥३॥तुकाह्मणेअरेवाचाळहोऐ
का॥अनुभवेंवीणनकावावघेऊं॥४॥ ॥४९९॥
जेणेंघडेनारायणींअंतराय॥होतबापमायवर्जावींतीं
॥१॥येरप्रीयापुत्रधनाकोणलेखा॥करीतीतदुःखापा
त्रशत्रु॥२॥प्रल्हादेंजनकबिभीषणेंबंधु॥राज्यमाता
निंदूभरतेंकेली॥३॥तुकाह्मणेसर्वधर्महरिचेपाय॥

सांगणेंतेंकायलागेयेथें ॥ ४ ॥ ॥ ५०० ॥

मानअपमानगोवे ॥ अवघेगुंडोनीठेवावे ॥ १ ॥ हेंचि
देवाचेंदर्शन ॥ सादरेंहेंसमाधान ॥ २ ॥ शांतीचीवस
ती ॥ तेथेंखुंटेकाळगती ॥ ३ ॥ आलीउर्मीसाहे ॥ तुका
ह्मणेथोडेंआहे ॥ ४ ॥ ॥ ५०१ ॥

थोडेंआहेथोडेंआहे ॥ चित्तसाह्यझालिया ॥ १ ॥ हर्षा
मर्षनाहींअंगीं ॥ पांडुरंगींसरलेते ॥ २ ॥ अवघ्यासाध
नाचेंसार ॥ नलगेफारशोधावें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेलटिकें
पाहे ॥ सांडींदेहअभीमान ॥ ४ ॥ ॥ ५०२ ॥

आतांउघडींडोळे ॥ जरिअद्यापीनकळे ॥ तरिमातेची
येखोळे ॥ दगडआलापोटासी ॥ १ ॥ मनुष्यदेहऐसानि
ध ॥ साधीलेंतेंसाधेंसिद्ध ॥ करुनीयांप्रबोध ॥ संतपार
उतरले ॥ २ ॥ नावचंद्रभागेतीरीं ॥ उभिपुंडलिकाचेद्वा
रीं ॥ कटधरोनीयांकरीं ॥ उभाउभीतोपालवी ॥ ३ ॥ तु
काह्मणेफुकासाठीं ॥ पाईघातलीयामिठी ॥ होतोउठाउ
ठी ॥ लवकरीचउतार ॥ ४ ॥ ॥ ५०३ ॥

नकरीरेसंगराहेंरेनिश्चळ ॥ लागोनेंदीमळममतेचा ॥
॥ १ ॥ यानांवेंअद्वैतखरेंब्रह्मज्ञान ॥ अनुभवावांचूनवड
बडते ॥ २ ॥ इंद्रियांचाजयवासनेचाक्षय ॥ संकल्पाहिव
रीनयेचित्त ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनयेजाणीवअंतरा ॥ अंत
रींयाथाराआनंदाचा ॥ ४ ॥ ॥ ५०४ ॥

पंढरीचामहिमा ॥ देतांआणीकउपमा ॥ १ ॥ ऐसा
ठावनाहींकोठे ॥ देवउभाउभिभेटे ॥ २ ॥ आहेतिसक

ळ॥ तीर्थंकाळेंदेतीफळ॥ ३॥ तुकाह्मणेपेंठ॥ भूमिवरी
हेवैकुंठ॥ ४॥ ॥५०५॥
तीर्थेंधोंडापाणी॥ देवरोकडासज्जनीं ॥ १ ॥ मिळाली
यासंतसंग॥ समर्पीतांभलेअंग॥ २॥ तीर्थीभावफळें॥
येथेंआनाडतेवेळे॥ ३॥ तुकाह्मणेपाप ॥ गेलेंगेल्याज
ळोताप॥ ४॥ ॥ ५०६॥
घेऊनीयांचक्रगदा॥ हाचिधंदाकरितो॥ १ ॥ भक्तरा
खेपायांपासी॥ दुर्जनासीसंह्वारी॥ २ ॥ अव्यक्ततेंआ
कारलें ॥ रूपाआलेंगुणवंत ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपुरवीइ
च्छा॥ जयातैसाविठ्ठल॥ ४॥ ॥५०७॥
देखोनिपुराणिकाचीदाढी॥ रडेफुंदेनाकवोढी॥ १॥ प्रे
मखरेंदिसेजना॥ भिन्नअंतरींभावना ॥ २ ॥ आवरि
तांनावरे॥ खूरआठवीनेवरे ॥ ३ ॥ बोलोंनयेमुखावा
टा ॥ ह्मणेहोतायाचातोटा ॥ ४ ॥ दोनिशिंगेंच्यारीपा
य॥ खुणादावीह्मणेहोय॥५॥ मनाआणितोबोकड॥ मे
लात्याचीचरफड॥ ६॥ होताभावपोटीं ॥ मुखाआला
सेशेवटीं ॥ ७ ॥ तुकाह्मणेकुडें ॥ कळोयेतेंतेंरोकडें ॥
॥८॥ ॥५०८॥
दुर्जनाचीगंधिविष्ठेचियेपरी ॥ देखोनियांदूरीह्वावेंत
या ॥ १ ॥ आइकावोतुह्मीमातहेसज्जन ॥ करूंसंघट्ट
णनयेबोलों॥ २॥ दुर्जनाचेअंगीं अखंडविटाळ ॥ वा
णीरजस्वलास्रवेजैसी ॥ ३ ॥ दुर्जनाचेंभयधरावेंत्या
परी॥ पिसाळलेवरीधांवेश्वान ॥ ४॥ दुर्जनाचाभला

नव्हेअंगसंग ॥ बोलिलातोत्यागदेशत्याचा ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेकितीसांगावेपृथक ॥ आंगकुंभपाकदुर्जनाचें ॥ ६ ॥ ॥ ५०९ ॥

अतिवादीनव्हेशुद्धयाचीजाचा ॥ बोळखाजातीचाअधमतो ॥ १ ॥ वेदश्रुतिनाहींग्रंथज्याप्रमाण ॥ श्रेष्ठाचेंवचननमानीतो ॥ २ ॥ तुकाह्मणेमद्यपानाचेंमिष्टान्न ॥ तैसातोदुर्जनशिवोंनये ॥ ३ ॥ ॥ ५१० ॥

शब्दानाहींधीर ॥ ज्याचिबुद्धिनाहींस्थिर ॥ १ ॥ त्याचेंनव्हावेंदर्शन ॥ खळापंगतिभोजन ॥ २ ॥ संतासजोनींदी ॥ अधमलोभासाठींवंदी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपोटीं ॥ भावआणिकजयाहोटीं ॥ ४ ॥ ॥ ५११ ॥

चोरेंचोरातेंकरावाउपदेश ॥ अपुलाअभ्यासअसेलतो ॥ १ ॥ शिंदळीच्याअंगणींवेंचितांपाऊलें ॥ होईलआपुलेंतिच्याऐसें ॥ २ ॥ तुकाह्मणेभीतोपुढिलीयादत्ता ॥ ह्मणऊनिचिंताउपजली ॥ ३ ॥ ॥ ५१२ ॥

मांडवाच्यादारा ॥ पुढेंआणिलाह्मातारा ॥ १ ॥ ह्मणेनबरीअणारांड ॥ जाळानवऱ्याचेंतोंड ॥ २ ॥ समयनकळे ॥ कायउपेगींयेवेळे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेखरा ॥ येथोनीयांदूरकरा ॥ ४ ॥ ॥ ५१३ ॥

कांहींनित्यनेमेविण ॥ अन्नखायतोचीश्वान ॥ वायांमनुष्यपण ॥ भारवाहेतोवृषभ ॥ १ ॥ त्याचाहोयभूमीभार ॥ नेणेयातीआचार ॥ झालादावेदार ॥ भोगवीअ

घोरपितरांसी ॥ २ ॥ अखंडअशुभवाणी ॥ खरेंनबो
लेचीस्वप्नीं ॥ पापीतयाहुनी॥आणिकनाहींदुसरा ॥३॥
पोटपांशीयेकला ॥ भूतींदयानाहींज्याला ॥ पाठींला
गेआल्या ॥ अतिताचेदारेसी ॥ ४ ॥ नाहींसंतांचेंपूज
न ॥ नघडेतीर्थाचेंभ्रमण ॥ येमाचाआंदण ॥ शीणथो
रपावेल॥५॥तुकाह्मणेत्याणी॥मनुष्यपणाकेलीहाणी॥
देवाविसरोनी॥गेलींह्मणतामीमीमाझीं॥६॥ ॥५१४॥
कन्यागौकरीकथेचावीकरा ॥ चांडाळतोखरातयाना
वें ॥ १ ॥ गुणअवगुणहेदोन्हीप्रमाण ॥ यातीसीका
रणनाहींदेवा ॥ २ ॥ जेजैसेंकरीतीतेतैसेंपावती ॥ भो
गतेभोगीतीकेलेकर्मी ॥ ३ ॥ आशाबद्धनयेकरूंतेकरी
ती ॥ तुकाह्मणेजातीनरकामधीं ॥ ४ ॥ ॥५१५॥
हरिहराभेद ॥ नाहींकरूंनयेवाद ॥ १ ॥ येकयेकाचेह्रद
यीं ॥ गोडिसाकरेच्याठाईं ॥ २ ॥ भेदकासीनाड ॥ येक
वेलांटीहीआड ॥ ३ ॥ उजवेंवामांग ॥ तुकाह्मणेयेक
अंग ॥ ४ ॥ ॥५१६॥
वक्त्याअधीमान ॥ गंधअक्षतापूजन ॥ श्रोतायतीझा
लाजाण ॥ तरीत्यानाहींउचित ॥ १ ॥ शिरसर्वांगाप्र
माण ॥ यथाविधीकरचरण ॥ धर्माचेंपाळण ॥ सकळ
हिसत्यकरावें ॥ २ ॥ पट्टपुत्रसांभाळी ॥ पितात्याची
आज्ञापाळी ॥ प्रमाणसकळीं ॥ तेमर्यादाकरावी ॥३॥
वरासनींपाषाण ॥ तोनमानावासामान्य ॥ येरयेरउप
करण ॥ सोनियांचेंपरीनीच ॥ ४ ॥ सोनियांचापैंजण॥

मुगुटमणीकेलाहीण ॥ जयाचेंकारण ॥ तयाठाईंअ लंकार ॥ ५ ॥ सेवकास्वामीसाठींमान ॥ त्याचेंनाम त्याचेंधन ॥ तुकाह्मणेजाण ॥ तुह्मीसंततदर्थी ॥ ७ ॥

॥५१७॥

घरींरांडापोरेंमरतीऊपवासी ॥ सांगेलोकापासीथोर पण ॥ १ ॥ नेऊनियांघरादाखवावेंकाय ॥ काळतोंडा जायचूकाऊनी ॥ २ ॥ तुकाह्मणेआह्मीजाणोंत्याप्रमा ण ॥ ठकावेंहेजनतैसेंनव्हे ॥ ३ ॥ ॥५१८॥

मायबापजोहारकरीजीजोहार ॥ आलोंवेसकरसारा साधावया ॥ १ ॥ मागिलपुढिलकराझाडा ॥ नाहींतरिखो डाघालितीजी ॥ २ ॥ फाकोंनकारुजुझालियावांचून ॥ सांगाजीहेकोणधरितिधण्या ॥ ३ ॥ अजिमायबापक रातडामोडी ॥ उद्यांकोणघडिराहेनाहो ॥ ४ ॥ तुकाह्मणे कांहींनचलेतोबोली ॥ आखेरतेसालींझाडादेती ॥ ५ ॥

॥५१९॥

येऊंद्याजिकांहींवेसकरास ॥ आंतूनबाहेरवोजेचाघा स ॥ १ ॥ जोंयावेंतोहातच्चिरितानाहीं ॥ कधींतरिका हींद्यावेंघ्यावें ॥ २ ॥ तुकाह्मणेउद्यांलावीनमनेरा ॥ जे हेद्वारोदारींभोंवतिफिरा ॥ ३ ॥ ॥५२०॥

ढेतिघेतिपरजगेली ॥ घरखालींकरूनियां ॥ १ ॥ धाव णियाचेनपडेहातीं ॥ खादलिरातीकाळोखी ॥ २ ॥ आ वघियाचेंआवघेंनेलें ॥ कांहींठेविलेंनाहींमागें ॥ ३ ॥ सोंगसंपादूनिदाविलातोभाव ॥ गेलाअधींमावबरी

होती ॥ ४ ॥ घराकडेपांहूंनयेसेंजाहालें ॥ आमानतके
लेंदिवाणेची ॥ ५ ॥ आतांतुकाकोणानलागेचिहातीं ॥
झालीतेनिश्चितीबोलोंनये ॥ ६ ॥ ॥ ५२१ ॥
शुकसनकादीकिंउभारिलाबाहो ॥ परिक्षितीलाहोदिवि
सासातां ॥ १ ॥ उठाउठीकरीस्मरणाचाधांवा ॥ धरवतदे
वानाहींधीर ॥ २ ॥ त्वराझालीगरुडाटाकियेलामागें ॥
द्रौपदीच्यालागेंनारायणें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकरीबहुततां
तडी ॥ प्रेमाचीआवडीलोभीपर ॥ ४ ॥ ॥ ५२२ ॥
बोलिलोंतेंकांहींतुमचीयाहीता ॥ वचननेणतांक्षमा
कीजे ॥ १ ॥ वाटदावीतयानलगेशिणावें ॥ अंतीत्या
हिजीवेंनाशपावे ॥ २ ॥ निंबदिलाहारोगतुटायाअंतरीं ॥
पोभाळितांवरीआंतचरे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहीतदेखण्या
सीकळे ॥ पडतीआंधळेकूपामाजी ॥ ४ ॥ ॥ ५२३ ॥
माकडेंमुठीसीधरिलेफुटाणे ॥ गुंतलेतेनेणेंहाततेथें ॥
॥ १ ॥ कायतोतयाचालेखावाअन्याय ॥ हितनेणेकाय
आपूलेंतें ॥ २ ॥ शुकेंनळिकेसीगोवियेलपाय ॥ विसरे
निजायपक्षदोन्ही ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऐसेंयेकपशुजीव ॥
नचलेउपावकायतेथें ॥ ४ ॥ ॥ ५२४ ॥
हरितूंनिष्ठुरनिर्गुण ॥ नाहींमायाबहुकठिण ॥ नकेंतेकां
करिसीआन ॥ कवणेंनाहींकेलेंतें ॥ १ ॥ घेउनिहरिश्चं
द्राचेंवैभव ॥ राज्यघोडेभाग्यसर्व ॥ पुत्रपत्नीजीव ॥ डों
बाघरींवोपिलीं ॥ २ ॥ नळदमयंतिचावियोग ॥ विघ
डीलात्याचासंग ॥ ऐसेंजाणेजग ॥ पुराणेंहिगर्जती ॥

॥ ३ ॥ राजाशिबिचक्रवर्ती ॥ कृपाळुदयाळुभूतीं ॥ तु
ळविले अंतीं ॥ तुळमांसतयाचें॥ ४॥ कर्णभीडतांसम
रंगणीं ॥ बाणींव्यापीयेलारणीं ॥ मागसीपाडोनि ॥ ते
थेंदांततयाचे ॥ ५ ॥ बळीसर्वस्वेंउदार ॥ जेणेंऊभारि
लाकर ॥ करोनिकाहाकार ॥ तोपाताळींघातला ॥ ६ ॥
श्रीयाळाच्याघरीं ॥ धरणेंमांडीलेंमुरारी ॥ मारविलेंक
रीं ॥ त्याचेंबाळत्याहातीं ॥ ७ ॥ तुजभावें जे भजती ॥ त्यां
च्यासंसाराहेगती॥ ठावनाहींरेंपुढती॥ तुकाह्मणेकरिसी
तें ॥ ८ ॥ ॥ ५२५ ॥
बाळबापाह्मणेकाका ॥ तरिकानिपराधपारिखा ॥ १ ॥
जैसातैसाभावगोड ॥ पुरवीकोडविठ्ठले॥ २ ॥ साकरे
सिह्मणतांधोंडा ॥ तरिकांतोंडानरुचे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
अरुषबोल ॥ नव्हेफोलआहाच ॥ ४ ॥ ॥ ५२६ ॥
चालकैलासीमोकळा ॥ बोलविठ्ठलवेळोवेळा ॥ १ ॥
तुजपापचिनाहींऐसें ॥ नामघेतांजवळीवसे ॥ २ ॥ पं
चपातकाचीकोडी ॥ नामेजळतीअर्धघडी ॥ ३ ॥ के
लीमागेंनकोराहो ॥ तुजयजमानआह्मीआहों ॥ ४ ॥
करितुजजींकरविति ॥ आणिकनावेंघेऊंकिती ॥ ५ ॥
तुकाह्मणेकाळा ॥ रिघनाहींनिघतीज्वाळा ॥ ६ ॥ ५२७ ॥
चित्तींनाहिंजवळीअसोनीतेंकाय ॥ वत्ससांडिमायते
णेंन्यायें ॥ १ ॥ प्रीतिचातोवायोगोडलागेमात ॥ ज
रीजायचित्तमिळोनियां ॥ २ ॥ तुकाह्मणे अवघेंफिकें
भावावीण ॥ मीठनाहींअन्नतेणेंन्याय ॥ ३ ॥ ५२८ ॥

कायकाशिकरितांगंगा ॥ भितरीचांगानाहींतो ॥ १ ॥
आधणींकुचरबहिरतैसा ॥ नयेरसापाकासी ॥ २॥ का
यटिळेकरितीमाळा ॥ भावखळानाहींत्या ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणेप्रेमेंवीण ॥ बोलेभुकेंअवघासीण ॥ ४ ॥ ५२९ ॥
सिद्ळासाळ्याचानाहींहाविश्वास ॥ बाईतोत्यासनवी
संचे ॥ १ ॥ दुष्टबुद्धिचोरीकरीनिरंतर ॥ तोह्मणेहीतरत
रलोंतैसें ॥ २ ॥ तुकाह्मणेजयाचित्तींजेवासना ॥ तया
चीभावनातयापरी ॥ ३ ॥ ॥ ५३० ॥

काला चेंडुफळी प्रारंभ.

झेलारेझेलारेवरचेवरीझेला ॥ हातींचेगमावीतोपाठी
साहेटोला ॥ १ ॥ त्रिगुणाचाचेंडुं ॥ हातींझुगारीनिराळा ॥
वरीलियामुखेंमन ॥ लावीतेथेंडोळा ॥ २ ॥ आगळाहो
उनि ॥ धरीवरीचीयावरी ॥ चपळतोजिंके ॥ गाढयाठ
केयेरझारी ॥ ३ ॥ हातीचेसांपडले ॥ उभेबैसोनेदीको
ण्ही ॥ सोरिमागेंसोरि ॥ घेनिवोणवेकरोनी ॥ ४ ॥ डा
इपडिलिया ॥ सोसिदुःखाचेडोंगर ॥ ५ ॥ पाठीवरिभा
र ॥ भोंवतांहिउभाफेर ॥ ६ ॥ तुकाह्मणेसुख ॥ पाहेत
याचेंआगळें ॥ जिंकितोहरिसी ॥ कोणियेकातरीका
ळें ॥ ७ ॥ ॥ ५३१ ॥
अझुणिकाथीरपोरानह्मणसिकिर ॥ धरोनियांधीरला
जेवुरनिघाला ॥ १ ॥ मोकळाहोतासिकारि ॥ पडिलासि
डाइं ॥ वरिलीचाभार ॥ आतांउतरेसानाहीं ॥ २ ॥ मेळऊ
निमेळा ॥ येकायेकिदिल्हिमीठी ॥ कवळिलेयेकाबढु ॥

बैसवीलीपाठीं ॥३॥ तळिलतेंवरी ॥ वरिलतेंयेतेंतळा॥
नसुटेतेंतोंवरी॥ येथगुंतलीयाखेळा ॥ ४ ॥ सांठिताठाव
पुढें॥ सइलधराहात ॥ चढेलतेंपडेल ॥ ऐसिऐकारेमा
त ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेकीति ॥ आवरावेहातपाय ॥ नखे
ळावेतोची॥ बरेंवरीनयेडाइ ॥ ६ ॥ ॥५३२॥
पुसतसेसांगामी॥ हेमाझेंऐसेंकाई ॥ रुसूंनकानुगवे॥
※ ※ ※ ※ ॥ १ ॥ कोंडेरेकोंडेंऐकारेकोंडें॥ उगउ
निफाररहेगुंफोनियांथोडें॥ २॥ सांगतोंहेंमूळकांहींन
धरावीखंती॥ झालेजिवोमेलेमरोप्रारब्धाहातीं॥ ३॥
तुकाह्मणेअभिमानसांडावासकळीं ॥ नकोअंगाव
रिवायायेऊंदेऊंकळी॥ ४॥ ॥५३२॥
नुगवेतउगउनिसांगितलेंभायी ॥ घालोनिपाताळा
आतांशूद्राखाघाई॥ २ ॥ आतांकांहींनाहींराहिलें॥
म्याआपणाआपणपाहिलें॥२॥कमाईसमोलनकाये
थेंरीसमानूं॥ निवडोंनयेमजकोणायेथेंवाणू॥ ३ ॥ तु
काह्मणेपदोपदींकान्होंवनमाळी ॥ जयेजतमगसेव
टीलायेकवेळी॥ ४॥ ॥५३४॥
हारुषआनंदाचा ॥ घोषकराहरिनामाचा ॥ कोणहादै
वाचा॥ भागपावेयेथील॥ १॥ पुण्यपाहिजेबहुत॥ ज
न्मांतरीचेंसंचित॥ होइलकरित॥ आलाअधिकारीतो
॥ २॥ कायपाहातांहिभाई॥ हर्षेनाचाधराघाई॥ पोटभ
रीकांहीं॥ घेतांउरीनठेवा॥ ३ ॥ जेंसुखदृष्टिआहे॥ तेंच